

Poština plačana v gotovini.

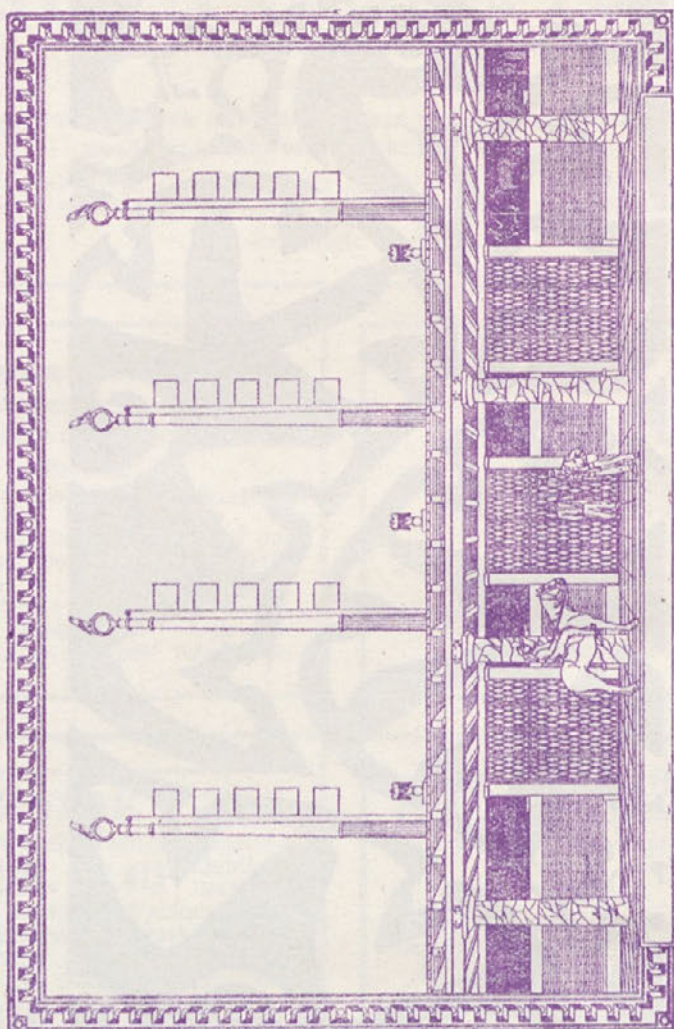

MLADOST

1928

Št. 2

P O R T A L O R L O V S K E G A S T A D I O N A

MLADOST glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu. Urejuje dr. Gregor Žerjav, Ljubljana, Vodnikov trg 4. List izdaja konzorcij „Mladosti“ (dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska cesta 88). Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravništvo v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Društvene nabavne zadruga). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravništvo „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30.— letno; posamezna številka Din 2.50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

LETNIK XXI

FEBRUAR 1928

ŠTEVILKA 2

Dr. G. R.:

Praznik dela.

(Za orlovski praznik 19. marca.)

Iz Nazareta je zasijala človeštvu luč, iz borne hišice tesarja Jožefa. Iz nje se je razlil blagoslov na trpeči rod.

Strašno prokletstvo je bilo padlo na človeka in njegovo delo: »... bodi prokleta zemlja v tvojem delu; v trudu se boš od nje živil vse dni svojega življenja.«

Grenilo je kupo življenja in držalo človeka v obupni sužnosti. In še danes drži vse tiste, ki nazareški luči src ne odpro.

Odkar pa je Sin božji pod vodstvom in varstvom svetega Jožefa prišel za delo, se je prokletstvo spremenilo v blagoslov.

Odkar se je večni Bog prikazal v podobi delavca, si zbral za vodnika in skrbnika delavca-tesarja, je delo tisto bogastvo, ki daje našemu življenju vrednost, vsebino in pomen.

Odkar so roke Onega, ki nosi in vlada vesoljni svet, bile pokrite z žulji, ne pečejo in ponižujejo več, ampak so pečat božjega blagoslova.

Odkar je Kristus vso svojo fantovsko dobo posvetil trdemu delu, je tudi naša mladost »v trudu in znoju polnem radosti« postala lepa kakor večna pomlad.

Luči nazareške vsaj en žarek pustimo v svoja mlada srca! Vse delo, za se, za dom, za narod, za človeštvo, posvetimo Bogu. Kristus-delavec ob strani sv. tesarja Jožefa je tudi nam vzor in pomočnik!

Peter Kovač:

Videl sem človeka . . .

Videl sem človeka:

*dušil je s težko ного glas trpečih,
da ne bi vzdih prerastel sivih sten megla,
bil je vampir in pil je kri mrjočih
in bil je ljudstvu oče, z bleskom zvezd obdan.
Za mizo obloženo je sedel
in pil in jedel, štel in štel . . .*

*Videl sem človeka, pa sem jokal:
kamenila soha kot celovški ribič,
rahla mehkost kakor morski trs,
črno srce kakor kamen iz Trbovelj.*

*O jaz pa čakam, da rodi se krepek mladeč,
ki bo z besedo vedro, z mlado roko
razrušil to veličje prazno
in s svetlim glasom v svet zakričal
besedo božjo o pravici
in zapisal v kamen trhle veličine:
Mene, tekel, jares!*

Br. Janez:

Zgodba treh src.

Dogodki, ki jih hočem popisati, so se vsi odigrali pred našimi očmi. Nekateri se bodo spominjali celo na podrobnosti. Pravzaprav gre le za en sam nepojasnjen slučaj, ki je radi svoje strahote in zagonetnosti vzbudil mnogo hrupa in vsakovrstnega ugibanja. Ker so bili soudeleženi moji najozji prijatelji, sem se za razplet dogodkov z vso pozornostjo zanimal. Še potem, ko je val ljudske radovednosti oplahnil, nisem pustil stvari iz vidika. Pregrozna namreč je bila ona usodna noč, ki nas je skoraj strla. Vsi, kateri so zadevo poznali, so se mnogo naučili za življenje. Če jo sedaj zaupam papirju, storim radi tega, da morda prihranim komu eno in drugo težko preizkušnjo, ki jo nepoučen mora sicer drago plačati v življenju.

I.

Kakor premotrivam dogodke sedaj, mi je čisto jasno, da so se pričeli razvijati tisto nedeljo popoldne v juliju, ko smo imeli ono čudovito lepo uspelo prireditev na Kamnu. Še danes smo nanjo ponosni. Kar dolina premore orlovstva, je dala. Dve stotine fantov, ki so v povorki sličili živi, rdeči reki; brhka četa Orlic, iz belega v modro in rdeče prelivajoča, pestra in mlada kar se le da; živahni naraščaj, podoben rdečim šopkom, ki jih obletavajo beli metulčki: gojenke in mladenke. Nad vso lepoto mladosti je nebeški Oče razpel prav ta dan jasno modrino neba, obzarjeno vseskozi s solnčno lučjo. Povsod zarja. Na temnih gajih, ki jih obliva solnce s toplo in mirno svetlobo; na zelenem polju, kjer počiva na klasju zorečega žita in se v travi poigrava z murenčkom, na svetlih glavicah, katerim v razkodrane lase smeje opleta zlate pramene in jim obzarja obraz z gloriolo mladosti.

Sijajen dan.

Na čelu slavnostnega sprevoda je jezdil Ciril. Fant je menda nagonsko čutil, da spada na konja. Prožno sedeč na vrancu kakor vlit, ponosno vzprsen,

močan in mlad, je jezdil kakor kraljevič, da ga je bila radost pogledati. Samega sebe je bil vesel. Žive oči so se smejale izpod temnih obrvi, ostro rezana, lepa usta so le stežka skrivala smehljaj.

Ali ga vidijo? Vidijo njegov zlikan kroj, bele rokavice, nove dokolenke? Ali slutijo jako in svežo mladost, ki mu igra v žilah?

Visoko na konju sedi Ciril, treplja vranca, in smeje pozdravlja znance, za rože pa in šopke, s katerimi obsipajo sprevod, se zahvaljuje s strunnim vojaškim pozdravom, kakor se spodobi za odsluženega kraljevega gardista. Tam stoji setra Anka, ki mu je davi pripela šopek na prsi. Vsa zardela je od ponosa, da ima tako zalega brata. Vidi očeta, ki je očitvidno zadovoljen; gleda ga mati, ki je zasenčila oči z dlanjo, da bi videla bolje.

Ta njen fant! Skrbi jo. Dober mesec je, kar je prišel od vojakov. Ni slab... vendar docela drugačen kot pred letom, ko je odhajal... — Tudi očeta skrbi. Ciril je tako nerad doma. Le družba in družba!

Pa te misli so kakor begotna senca, ki huškne mimo. Ciril s svojo svežo mladostjo razprši vse v nič. Roditelja sta ponosna nanj. Fant se povesele na svobodi, potem bo pa še pridnejši, — sklene oče in znova zadovoljno potegne iz pipe.

Mati gleda Cirila z ljubečim očesom, ki je veselo in žalostno. »Preveč fest je naš Ciril, da ga ne bi skušali zapeljati. Marija, ti ga varuj!«

Ciril jezdi visoko na konju in se drži kakor general. Vidi zavist nasprotnikov, bere v iskrečih dekliških očeh in je še bolj ponosen. Tik pred cerkvijo je lepa mladenka zardela kot mak in se potopila v množico. Cirilovemu bistremu očesu ni ušlo ničesar. Vse je videl. Ah, Olga! Presenetil je tudi njo! Čisto gotovo. Takega še ni videla... Še ponosneje je pogledal preko glav, zatopljen v prijetno misel.

II.

Široko polje veselje na Kamnu. Telovadni nastop, rezka povelja, krepke korake orlovskih čet je nadomestila vriskajoča godba. Šumno množico prepleta veder smeh. To je ura, ko hoče imeti preprosti vaščan to, kar nudi bogatino vsak dan. Mali griček z belo cerkvico je postal za nekaj ur središče cele doline. S trudom so fantje oteli gozdu nekaj desetlin prostora in ga zravnali za telovadbo in ljudsko veselje. A vse okrog sam zeleni gozd!

Sinje gore in sivi hribeči zdihujejo pod žgočim solničnim poljubom, a na Kamnu je rajsko prijetno v hladu temnih dreves. Slavje mladosti je v sivih skalinah našlo živahen odmev. Vitki jagnjedi drhte zadovoljstva, stroge smreke dobrohotno mrmrajo, vmes se z žarečimi lici smehljajo breze. Med vejevjem vidiš, da se je doli ob reki brest nagajivo nagnil k vrbam, ki ljubeznjivo namakajo v vodi svoje bujne lase. V bujen mladostni ritem je zajet ves gozd, celo modri hrasti in trepetave bukve se čudijo sočni radosti.

Odsekovni predsednik Tilen ima kljub temu od sile slab dan. »Taka je orlovska disciplina!« mrmra zlovoljen in teka po veseličnem prostoru.

»Nikjer nobenega, da bi pomagal!« Ali naj nosim sam stole, mize, klopi...«

Na drugem koncu je zahreščala deska in se podrla klop. Glasen smeh, a vmes tudi zabavljanje... Vedno novi gostje prihajajo; Tilen sprejema, pozdravlja, odkazuje mesta, in teka, da je ves premočen.

In to! Soglasno so sklenili, da ostanejo do zadnjega vsi v krogih! Tilen že ve, zakaj... A glej! Polovica jih je slekla kroj, se vsedla s svojci za mizo in si pusti streči... Predsednik naj dela za vse!

Glej Cirila! Iz gostilne je, vaje je strežbe, zna se sukati krog gostov, a se je razšopiril za mizo kakor grof. Sta že zopet s tistim urarjem skupaj, kajpada!

Tilen je res jezen. Tako ne gre! In ima že pripravljeno, kako bo fante prijel na prvem sestanku...

V edino tolažbo so mu dekleta. Te so marljive. Strežejo, pomagajo in zabavajo... Težko obležene izletavajo kakor čebelice iz kuhinje, paviljonov in kleti. »Vseh je vredna Olga,« pomisli Tilen, ko gleda živahno dekleško vrvenje. »Vse se ji poda, zares je ljubka!«

Sredi prezaposelnosti najde Tilen še trenutek, da opazuje mladenko. Vidi jo, kako hitro teka sem in tja, brižna le za to, kako čim boljše postreči. Živo rdeče rože, vtkane v starinsko ruto, ki jo ima ovito krog pleč, tekmuje z rožami na njenih licih. Bogastvo zlatih las, skrbno spletenih v dvojno kito nagajivo sili na svobodo. Svittli kodri obkrožajo lice, ki je v tem okviru še mičnejše. Tilen kradoma pogleduje Olgo in znova verjame: priden in brhek je ta deklič, vreden vseh drugih!

A kdor bi deklico natančno opazoval, bi videl, da vendarle ni tako izključno pri strežbi. Videl bi, da skrivoma pogledava tja v gručo fantov, kjer je zali jahač od zjutraj tako prešerno vesel, kot da se hoče prav ta dan oddolžiti za vso tisto lakoto po veselju in družbi, ki jo je občutil v dolgih vojaških mesecih. Ciril zdaj šele občuti vso srečo svobodnega življenja! Kar je doma, čuti, da mu novo življenje polje po žilah. Neko neznano razkošje mu polni ude. Možato sedi med fanti, pripoveduje mlajšim, kaj jih čaka pod šajkačo, modro se pomenkuje s starejšimi.

»Edino veselje, ki ga ima vojak, je pismo z domačega kraja. Hvaležen sem vam fantje od odseka, da me niste pozabili...« A z enako hvaležnim pogledom gleda Ciril proti Olgi... »Kakor da bi ti prinesel kos domače zemlje! Bereš dvakrat in trikrat, vedno znova, dokler ne pride nov list...«

Pogovor se plete o tem in onem. Fantje so živahni in židane volje. Daljni odhajajo na ovenčanih vozovih, domačini se vsedajo skupaj. Še je daleč do mraka. Pomalem nastavlja vesela fantovska pesem.

Olga vidi vso veljavnost Cirilovo in je srečna. Le to jo jezi, da se ga tisti novi urar vedno drži kakor klop. Kdo je prav za prav? Saj mu niti imena ne vedo pravega. Domačini so mu vzdeli ime Cifra, Bog zna zakaj. Ali v zvezi z njegovim poklicem ali radi suhe in dolge postave, ki ga dela podobnega skrivljeni sedmici. Tudi obraz sam morda zasluži to ime. Njegova posebnost so poševna usta in nos, ki je med očmi kakor vtisnjen, da se je tem obilneje razkošatil sredi obraza.

Ta človek se je oprijel županovega Cirila in nastopa kakor njegov prvi prijatelj. Olga je vselej nejevoljna, kadar ju vidi skupaj. Kaj imata skupnega? Ciril, zdravi krepki fant in pa ta Cifra, ki je morda potepuh, ničvrednej in Bog ve kaj. Gotovo je, da rad pije. Prerad! Saj ga je že Olga parkrat videla opitega.

Deklica se huduje v srečo na »pijanca Cifro«, a ta ni nič manj dober in prijazen s Cirilom. Še več! On je celo prijateljsko uslužen, ljubezniv, tako v nekako pokroviteljskem tonu, kakor kadar govorimo z dosti mlajšim tovarišem. S Cirilom ima nič manj kot plemenite namene. Izkušen je in videl je mnogo sveta. Nesebično hoče svojo težko pridobljeno življensko modrost podati fantu, ki šele prav začenja življenje. Ali Ciril ceni enakovredno njegovo plemenitost? Težko. Sicer plačuje tudi zanj, a županov naj ve, da je on, urar, vaje drugače boljše družbe... Sam čutiš, da poslej ne moreš več po tisti poti kot preje. Dokler nisi vojak, si otrok, a ko se vrneš, si mož! Lepa Tršina bo tvoja, gotovo. Žal, da še ne jutri. In do tedaj naj boš kakor šolarček, ki ga oče jemlje v strah. Ej! Verjemi, skusil sem nekaj v življenju. Čas od vinograda do kleti je kratek! Poznal sem jih, ki so imeli cvetja in zlata polne dlani, pa ga niso trosili. No, in kaj? Zgrudili so se, ne da bi vedeli kaj je življenje...

Urar Cifra govori prepričevalno in tehten je njegov obraz. Vendar kljub modremu razmišljanju ne pozabi pridno prazniti kozarce. Ciril ga vidi in sliši in vse skupaj se mu nič kaj prav ne zdi. Tiste moči pa zopet nima, da bi

gladko odklonil dvoumnega prijatelja. — Nisem več otrok —, premisli, — in presojam že tudi sam kako in kaj. Vendar vstaja in se ozira po prijetnejši družbi. Z očmi išče Olge...

Tisti hip prihiti hlapec z naročilom, da ga oče nujno kliče domov.

III.

Tiho je prišel večer. Svetloba dneva gasne kakor vzdih na utrujenih ustih.

Mala dobra Olga, za katero vroče bije vsaj dvojje moških src, je naenkrat čisto zapuščena. Čuti se nesrečna kakor že dolgo ne. Smeh in skromno veselje, malo razvedrilo, ki si ga gora in polja trudni ljudje privoščijo, se ji zazdi naenkrat razkošno razmetavanje in laž. — Čemu te veselice? Ali so to res veselice? Kdo je resnično vesel! Ali ni vse samo o m o t e n j e, varanje čutov, da bodo jutri občutili še bolj trdo in golo vsakdanjost...

Odkod ta razdraženost čustva? Deklica je sama sebi uganka. Sama se čudi hitremu menjavanju čustev v zadnjem času. Saj je bilo vedno tako polna solnca, da je polnila z njim še drugim življenje. Smeh in vesela pesem jo je spremljala z dneva v dan. Samozavestno in radostno se je sukala sredi tovarišic... Ji je kaj manjkalo? Ničesar! Mladost preskoči reke, zravna klance, razprši temine in pozlati s trdim gramozom našuto cesto življenja. Komaj je kdaj opazila praznoto v življenju, ki jo drugim izpolni mater. Olga je sirota brez matere, katere nikdar ni poznala. Da, da, ta nemir, ki je v srcu, je hrepenenje otroka po materi. Nje, ki je dala telesno življenje, nje ni, da bi dala otroku tudi duhovno življenje.

Ob tej misli obstane deklica. Občuti jo kakor novo doživetje, vredno, da ga izčrpa do dna. Ljudje so večinoma že odšli. Zato more stopiti Olga v cerkvico, kjer upa še najprej po utrudljivem dnevu zbrati svoje misli.

Cerkvica je popolnoma prazna. Večna luč trepeče in meče plahe sence naokrog. Globok mir, ki napolnjuje sveti prostor, vpliva blagodejno na deklico, da se umiri in skuša moliti. A kar ne gre, kakor bi rada. Prejšnje čase je tako rada in lahko molila. Molitev ji je bila slast, a sedaj čuti, da ji je breme.

Še enkrat premisli: Ali je res le hrepenenje po materi, kar ji vznemirja srce? In Ciril? Ob tej misli se ustraši, da začuti val krvi v licih... Toda nocoj hoče biti odkritosrčna in noče ničesar prikriti. — Ciril? — Mehka in topla je misel nanj kakor na lepe sanje. Ali je vanj zaljubljena... Grda in prevsakdanja se ji zazdi ta beseda, prepričana, da je vse nekaj drugega, kar čuti v srcu do svojega mladostnega prijatelja. — Skupaj sta se igrala, skupaj rasla. Vedno je bil z njo tako dober... Živo ji je ostalo v spominu, kako je natepel tovariša, ker ji je nagajal. Kakor sestra mu je bila. Z Anko sta se hodilo skupaj igrati in Ciril je bil njun vitez. Ko je odhajal k vojakom, sta ga obe okitile s cvetjem, kakor dve sestrici... Ah, dolgčas je bilo, ko je odšel! S pismi so si krajšali ločitev... Sedaj pa, ko se je vrnil, je ves drugi. Deklica je stoprav sedaj opazila, da je Ciril bitje, drugačno od nje, ki pa z vsem žitjem spolnjuje njeno ženskost. Ko je bil pri vojaki, je veliko zanj molila kakor za dragega brata. Tudi sedaj ga vpleta v molitve, a z nekim nemirnim čustvom... Mati, kje si, da razodeneš skrivnost življenja...!

— Olga pomisli dalje. Ali bi z materjo, ko bi jo imela, o tem sploh govorila? Zdi se ji, da bi ji tega ne mogla in ne znala povedati. Z nikomur ne bi mogla o tem govoriti, razen morda... Tedaj se deklica ustraši: Ali je greh?... Včasih sanja o rokah, ki jo vabijo. Potem je v srcu toliko hrepenenje, da ji hoče razgnati prsi. Kaj je to, kar jo vabi? Ali je to ono, čemur ljudje pravijo življenje? Je to nemirno drhtenje del življenja, ali morda življenje samo? In kaj je potem ljubezen... Ali pa je morda ljubezen življenje...

Pod težkimi mislimi se je pogreznila deklica sama vase. Raz oltarja jo resno gledata sv. Katarina in sv. Neža. V svečano tihoto zatrepeče globok, sun-

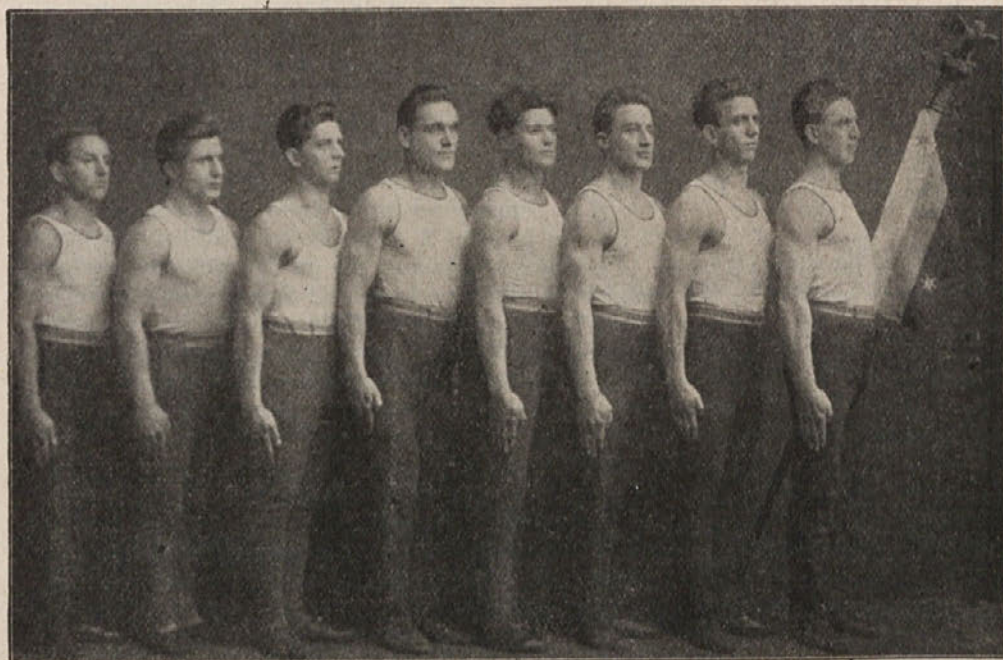
kovit vzdih, kakor ugovor: Ali je to potrebno? Mar brez tega ni življenja? Ah, če je to ljubezen, potem ona ne osrečuje. Potem je ljubezen trpljenje! Noče jo! Želi si nazaj rožna otročja leta, ko je s Cirilom dirjala za metulji in sta bila oba tako srečna...

Solze ji zalijejo oči, katere je izvabila tesnoba zoreče mladosti. Novo življenje, ki nastavlja na odmirajočega, hoče biti doživeto in priborjeno, da ga je mogoče umeti in prav živeti. Ker to pa čuti Olga: Še vedno bi bila ob Cirilu srečna. Edinole ob njem. Ob njegovi močni roki in dobrem srcu bi si upala iti skozi življenje...

A ko misli na mladeniča, jo zopet obide strah. Ali je Ciril res tak, kot ga je poznala doslej ona? Drugačen se je vrnil od vojakov. Njegovi pogledi govore čisto nekaj drugega... In ta Cifra! Kaj se ta pritepenec vedno smuka krog njega. Sam ni kaj prida... Preveč vpliva ima na Cirila! Nova skrb ji stisne srce, da proseče dvigne roke k Materi, ki ljubeznivo gleda z oltarne slike na jokajočo devo, z očmi matere in device.

Zatopljena v molitev ni slišala, kako je skoraj neslišno stopil v cerkev moški in vtonil v temi. Bil je Tilen. Do zadnjega je pospravljajal po veseličnem prostoru. Ni mu ušlo, da je Olga stopila v cerkev. Sam ni vedel, kako da je prišel za njo... Ob svitu plapolajoče lučke je videl mladenko pred oltarjem. Videl je, kako se sklanja njeno telo, ki je v senci begotne luči bilo še vitkejše... Fant je strmel nad gloriole dekličjih las... A naenkrat se mu je zazdelo, da je to, kar dela, nepošteno, nemoško... In z občutjem, ki ga ima tat, ki se boji, da bo vsak hip zasačen, se je Tilen tiho po prstih splazil iz cerkve.

Po iskreni molitvi se dvigne deklica izpred oltarja. Molitev jo je okrepčala in naredila močno. Posebno jo tolaži sklep, ki ji je pravkar dozorel v duši. Govoriti hoče s Tilnom zastran Cirila... Tilen je tako dober in vpliven fant, predsednik Orla je, fantje ga spoštujejo. Ciril se bo gotovo oziral na njegovo besedo...

Jeseniška praporna četa.

O varčnosti. Kako naj varčujemo.

Če hočemo odgovoriti na to vprašanje, se moramo predvsem vprašati: kje pa zapravljamo? Ali kupujemo stvari, ki so nam nepotrebne, kdaj in kje?

Na ta vprašanja mora pač odgovoriti vsak sam po svojih razmerah. Eden bo našel, da ne pazi na obleko, drugi, da kvari orodje in druge potrebščine pri svojem delu, tretji, da rad igra za denar itd. Vendar pa mirno lahko rečemo tole: če govorimo o zapravljanju kot napaki vsega naroda, moramo pri Slovencih reči, da pride pri nas v poštev predvsem zapravljanje z uživanjem alkoholnih pijač. Na ta način zapravimo toliko, da vse drugo izgine v primeri s tem. Ko je 4. julija 1909 predaval na II. slovenskem protialkoholnem kongresu v Ljubljani pisatelj Milčinski o predmetu: Pijanec pred sodiščem, je naravnost izrazil svoje začudenje, da Slovenci zapravljajo v velikem samo na en način: s pijančevanjem. Koliko gospodarske škode povzroča alkohol našemu narodu, naj nam pove tale

statistika vseh v l. 1926. izpitih pijač v Sloveniji.

Zadacanega vina se je popilo . . .	34,168,154.90 litrov	=	Din	435,719.247.—
Nezadacanega vina se je popilo . . .	15,000.000.—	„	=	108,000.000.—
Sadnega mošta se je popilo . . .	6,665.000.—	„	=	33,325.000.—
Piva se je popilo	12,061.645.—	„	=	192,986.320.—
Žganja (špirta) do 40% se je popilo	3,750.000.—	„	=	150,000.000.—
Domačega žganja se je popilo . . .	1,000.000.—	„	=	40,000.000.—
Likerja in ruma se je popilo . . .		„	=	70,000.000.—
				Din 1.030,030.567.—

Torej smo Slovenci leta 1926. izpili opojnih pijač v vrednosti ene milijarde in 30 milijonov dinarjev. Koliko je ta izpita množina pijač povzročila gospodarske, zdravstvene, moralne in verske škode, je nepreračunljivo. Ako smo izdali milijardo za pijačo, smo imeli drugo milijardo gospodarske škode, ker so ljudje zapravljali čas (plavi dnevi), bili manj sposobni za delo, povzročili razne nesreče itd.

Država je prejela iz Slovenije leta 1926. sledeče davke:

trošarine	32,132.106.35	Din
zemljiškega davka . . .	34,566.389.10	„
ostalih davkov	191,516.994.90	„
Skupaj	258,215.490.35	Din

Zapijemo štirikrat več, nego znašajo vsi davki Slovenije.

Tile zadnji odstavki (od statistike vseh v l. 1926. izpitih pijač v Sloveniji dalje) so vzeti dobesečno iz Mrkunove knjige: Zgodovina protialkoholnega gibanja po vsem svetu, zlasti v Sloveniji (str. 201 in 202). Ta knjiga je za slehernega, ki se zanima za škodo, ki jo povzroča alkohol pri nas, tako zanimiva, da bi jo pač v letu, ko hočemo posebno gojiti varčnost, ne smelo manjkati v nobeni orlovski knjižnici. (Naroča se pri Protialkoholni zvezi Sveti vojski v Ljubljani, Poljanski nasip 10 in stane 44 Din, vezana 53 Din.) Če bi Slovenci ne bili v precejšnji meri vdani pijančevanju in bi denar, ki ga zapijemo, vsaj deloma porabili za izboljšanje našega gospodarstva, za naše prosvetne in druge namene, bi bili lahko prvi narod na svetu. Vsako leto se moramo boriti z vlado za našo univerzo. Če bi pa dal vsak Slovenec le majhen del tega, kar na leto zapije, za našo univerzo, bi imeli v najkrajšem času univerzo v lastnem po-

sloplju z najbogatejšimi znanstvenimi pripomočki, z ogromno knjižnico itd. — sploh univerzo, ki bi se lahko merila s prvimi univerzami na svetu!

Koliko izdamo v naši državi za tobak? Po poročilu uprave državnih monopolov je izdal l. 1925. za tobak vsak prebivalec v Srbiji povprečno 135 Din, v Črni gori 72 Din, v Vojvodini 142 Din, v Bosni in Hercegovini 134 Din, na Hrvatskem 140 Din, v Dalmaciji 58 Din in v Sloveniji 184 Din. Bržkone pa pokade v pokrajinah, kjer raste tobak, precej tobaka, za katerega država nič ne ve.

P. Krizostom:

Naš zaklad.

Imeli smo zaklad —
nebeški cvet.
Nosili smo ga v srcu
vse dni detinskih let.

Le včasih smo iz prs ga vzeli.
V srebrne tančice smo ga povili
in položili na oltar,
da ga je obsenčil večne luči žar.
Celo noč smo vanj strmeli — — —

Nekoč pa je švignil plamen
iz naših mladeniških prs,
plamen, ki razjeda in pustoši — — —

O zakaj plamena nismo pogasili?
Zakaj ga v kali nismo zadušili?
Zakaj smo strastno ga vzljubili?

In naš zaklad? — Otroška igrača.
Mi hočemo luči, gorkote!
Brezmejne so naše želje.
Mi gremo za njimi — — —

Segli smo v srce.
Zaklad smo iz njega vzeli
in smo ga pokopali
in z nogami poteptali —
naš detinski zaklad.

Zdelo se nam je,
da smo se dvignili —
pa smo padli v prepad.

In danes?
S solzami ogenj mladosti gasimo
in vzdihujemo — — —
Nazaj zaklad nedolžnosti želimo.

Lojze Golobič:

Prijatelj.

Novakov oče v sladki Belokrajini...

Grča v besedi, v prsah pa je bilo srce otročiča: sočutno, iskreno.

Nikdar ni iskal prijateljev. Sami so prihajali od Gorjancev, od Kulpe in še od onkraj vode. Verovali so v njegovo srce, ki je resnico poznalo in jo razodelo; tudi če je bila težka in je bolela.

Pa kako je bil oče! Za vsako bol v hiši je vedel, ko je bila še skrita. In iskal je ponoči in podnevi, da je našel zdravja in vrnil srečo družini. Dal je tople molitve, dal je ljubezni vsem...

In kaj mu je bilo ognjišče in grunt!

Ali veš, zakaj mu je bila vsaka kepa grude — zaklad? Zakaj ni nikoli v tujino romal denarja iskat? ... Ker je vedel, da denar spi v domači zemlji: v njivah in poljih in trtju, pa ga nihče ne odgrebe. On ga je znal, ker je vse moči položil v grunt, ves znoj tja izlil. Zemlja mu je bila hvaležna in je stokrat vračala. Blagoslovljene so bile njegove kašče, njegovi hlevi. Blagoslovljen je bil mir v hiši in tiha soglasnost.

Pa odkod vse to?

Ko je bil mladec, je zvesto čuval moč in svežost telesa in čistost duše. Gradil se je v velikega moža, ki bo v bodoče starosta družine: skrbni oče otročičem, zvest mož ženi in dober gospodar gruntu. Vedel pa je vse dni: da poklic dekleta je — biti mati; zato mora ostati čista in močna, da bo znala biti mati. Kje bi mogel biti torej ropar in bi udrl v čisto dekliško srce in ga oskrunil...

Stokrat je izpovedal te misli v zgodbi:

V Bosni sem služil vojake. Čez dan smo Turka gnali, v večer in v noč pa smo čuvali mejo. In ondaj smo se po svoje imeli; Gorenjec je povedal dovtip, Dolenjec ga je dopolnil, Belokranjec pa se je upogibal od smeha. Dobro je bilo. Pa pride Matija in reče:

»Tone, nisi v službi, pojdiva h dekletom... Daleč sva od doma, kdo bo vedel...«

»Ne, Matija, nekam drugam bova šla,« sem zavrnil, »bo lepše.«

Nekaj soldov sem imel v žepu, s temi bi ga rad pridržal. Zavila sva v krčmo in pila. Toplo mi je bilo v srcu, pa sem odraščal domov: o materi sem mu pravil, o sestrah, o naših dekletih, ki so čiste kot pšenična moka.

In potlej sem se razvnel:

»Ali bi mogel še mednje,« sem rekel, »ko se boš vrnil? S teboj bo hodil greh, grd greh, nad katerim bi si tvoja mati izjokala oči, če bi vedela, da ga nosiš. Kako boš stopil pred dekle: hočeš mi biti žena? Glej, grunt imam, kot nihče v selu. Lepo nama bo; Bog kot z nama... Ona ti bo nedolžno verovala. Ti pa si tat, ropar, ker si čisto srce ukradl z lažjo. Ne bo sreče pri vaju, ne bo Boga, ne bo blagoslova; vse to si ti sunil od sebe, ko si težak greh naložil nase, ki se več nikdar ne izbriše...«

Še sva pila. Tisto noč sem iztresel iz žepa zadnji sold. Matija je pil in molčal.

Drugo jutro, ko sem v perišče vode zajel iz korita in si jo pljusknil v obraz, stopi predme Matija.

»Tone,« mi reče, »če bi ti dal grunt, ki me doma čaka, ne bi ti vrnil, kar si mi storil to noč. Vesel sem, da bi norel po teh poljih kot žrebec. Da ni tebe, zdaj bi se tepel po ustih, po očeh, po srcu od kesa za grdo noč. Ti si mi bil prijatelj. Vem, da bi moja mati lažje nosila mojo smrt kot moj greh. Če bi te gore mejile od moje domačije, vedno bom vedel za te, Tone, in ti bom hvalo dajal...«

O, Novakov oče iz moje domačije, malo jih živi danes, ki so tvoji. Slabiči so in se mečejo v lužo in tonejo; in družine umirajo od njih grdih grehov. Županov oče je bil tvoj, pa tudi on že spi, prav blizu tebe. Mladi očetje, kje je vaša moč, vaša ljubezen do domačije, do otročičev, do žene? Na tuje bežite, preko vodá, da bi pozabili svoj mladi greh, ki je pognal očetov blagoslov iz hiše, s polj in njiv...

*

Brat, ki hodiš v vojake na isto zemljo kot Novakov oče, ali imaš moči? Ali boš gospodar svojemu telesu, tovarišu božji poslanec?

Išči si čistih prijateljev, zvestih, odkritih. In tak bodi ti drugim!

Naj hodi s teboj v južne kraje Novakov oče, ki danes spi v grobu; in ko se bo v tebi zbujala slá za grehom, naj vstane on, naj te za roko vodi v krčmo in naj ti tam pove, da te doma čaka mati, svetnica; da te čaka čista zaročenka... In daleč boš od greha.

★

Brat! Ali si že oskrbel si molitvenik: Besede življenja, ki je nalašč za te in tvoje potrebe spisan? — Naroči si ga takoj in še drugim fantom ga priporočaj!

Naročila na DNZ, skupna naročila vsaj 8 izvodov po znižani ceni na O. P. Cena 22 in 30 Din po vezavi.

Gmajna.

*Gozd, ves zelen od borovja in smrek.
V njem samotari visok hrast, ogromen
v rasti in sproščenju vseh skritih sil.
Prav kot pod goro mlad romar brezdomen:*

*Z mlado veliko roko bi goró
stresel iz zemeljskih trdnih tečajev.
V gmajni je hrast visok v zemljo zaril
pa ni mogoče do daljnih mu krajev — — —*

Mehikanski junak.

(Joahim de Silva y Carrasco).

Iz španskega prevedel urednik.

II. poglavje: Začetek viharja.

Katoliška Cerkev v Mehiki je v zadnjih štirinajstih letih morala bojevati hud boj za obstanek. Joahimu je bilo 16 let, ko so l. 1914. pod poveljstvom Carranza, Villa in Zapata prihrule divje čete nad neoboroženo deželo in začele dajati duška svojemu srdcu zoper duhovnike in vse katoliško. Cerkve in samostane so plenili in požigali, duhovnike preganjali in trpinčili, redovnice onečaščali in jih kot vojni plen vlačili s seboj na daljnih pohodih. Ustava, sprejeta v mestu Queretaro l. 1917., je Cerkev popolnoma usužnjila. Vse to je Joahim doživel. Ko je slednjič l. 1918. predsednik Carranza vsled nevarnega zunanjepolitičnega položaja razveljavil kulturnobojne zakone, se je v katoliškem taboru takoj začela obnova in priprava za nadaljne boje. Zakaj vsakomur je bilo jasno, da še ni trajnega miru, ampak samo premirje. Predvsem je bilo treba katoličane organizirati, da ne bi brez moči in po deželi raztreseni pri prvem resnem napadu podlegli. Za mladino se je ustanovilo »Katoliško društvo mehikanske mladine«. Vanjo je vstopil Joahim, da bi se mogel boriti za ogrožene pravice svoje matere Cerkve. Prav kmalu so tovariši spoznali, kaj so z njim pridobili. »Ta mladi mož je za veliko poklican,« je rekel nekoč star bojevnik za katoliško stvar, in pokazal na Joahima.

P. Escandón, ki je bil tudi v tem času v Mehiki, nam opisuje Joahimovo življenje iz te dobe. »Podnevi je prodajal čokolado. Večkrat me je obiskal, če se je kaj posebnega pripetilo. Zvečer je šel s prijatelji v socialni krožek, ki ga je sam ustanovil za delavce, in tam predaval. Za predavanje se je temeljito pripravil z branjem najboljših pisateljev. V delavcih je hotel vzbuditi globoko spoštovanje do sv. Cerkve in jih vzgojiti za praktične katoličane. Kadar je pridobil kakega nevernika za sveto stvar, ali kadar je z govorom premagal nasprotnika, je bil ves srečen. Tako je delal dan za dnem. Samo enkrat je odnehal in ostal nekaj dni doma, ko je doživel neko bridko razočaranje. Dal sem mu prav in čakal, kaj bo naredil. In glej, po nekaj dnevih je zopet začel svoje apostolsko delo s podvojeno gorečnostjo.

Po dokončanem dnevnem delu je šel v društveni dom »Iturbide«, kjer je prisostvoval seji ali pa za razvedrilo igral partijo biljarda. Ob nedeljah se je zjutraj udeležil shoda Marijanske kongregacije, potem pa je večji del dopoldneva poučeval otroke v krščanskem nauku (mehikanske državne šole so namreč brezverske). Bil je vzor družbenika, točno je bil pri shodu, čeprav je stanoval precej daleč zunaj mesta in mu po težkem delu preteklega tedna gotovo ni bilo prijetno zgodaj vstati. Če se je včasih vendarle zakasnil, mi je rekel: Ne vem, kaj naj storim. Tako trdno sem spal, da se nisem pravočasno zbudil, čeprav sem vse mogoče nastavljal, da bi me zbudilo. Ta izjava me je veselila, ker sem videl, da mu je izpolnjevanje dolžnosti resna zadeva.

Karkoli je mladi apostol delal, vse je moralo biti v skladu z načeli, ki si jih je osvojil v očetovi hiši in v zavodu. Tudi v vsakdanjem življenju je hotel biti popoln kristjan. Vsak dan je bil pri sv. maši, ne boječ se, da bi ga kdo nazval pobožnjaka. Vsako leto je napravil duhovne vaje, najsi je imel še tako malo časa, ker je delo nujno pritiskalo. Vedel je, koliko moči bo v samotnih dneh duhovnih vaj črpal za vse leto. Tu si je vzgojil srčnost in moč za čisto in sveto življenje, za žrtve in za boj. Iskrena je

bila njegova pobožnost do Najsvetejšega Zakramenta in do Matere božje. »Ne enkrat, ampak pogosto,« je rekel neki njegov prijatelj, »sem ga videl klečati pred tabernakljem in prelivati vroče solze.« Vsak večer je molil sv. rožni venec, najsi je bil od dnevnega dela še tako utrujen.

Trdno in odločno se je Joahim varoval vsake nespodobne ali dvoumne besede, kar je pri marsikaterem mladeniču začetek grešnega življenja. Joahimovi prijatelji pripovedujejo naslednji dogodek, ki je sicer sam na sebi malenkosten, pa vendar razodeva Joahimov trden značaj in plemenito srce. Neko nedeljo popoldne je bil v družbi svojih prijateljev. Med njimi je bil tudi eden, ki se je bolj prosto izražal in si dovoljeval dvoumne šale. Silva ga je že večkrat prijateljsko opozoril, naj se dostojneje izraža, vsaj kadar je on zraven. Sedaj šele si je drzni fant dovolil nekaj neprimernih, nespodobnih besed. Joahim ga resno posvari. Tega pa predrzneš kratkomalo ni mogel kar tako prenesti in dejansko napade Joahima. Ta se smehlja, zakaj nasprotnik se kljub srdi in razburjenosti vendar ni mogel meriti z njim v telesni moči, in mu reče: »Glej, z zvezanimi rokami sprejemem boj.« Te besede so nasprotnika še bolj spodbudile. Vrgel se je na Joahima in ga skušal vreči na tla. Ta je z zvezanimi rokami ponovne napade mirno prenesel. Slednjič je nasprotnik ves divji napravil zadnji poizkus in se vrgel z vso silo na Joahima. Pri tem naskoku pa mu je spodrsnilo, padel je na tla in si zlomil roko, ki jo je ravno dvignil, da bi udaril Joahima. Ta se je ljubezljivo sklonil k njemu, ga dvignil in dal prenesti domov, kjer je zanj skrbel, dokler ni popolnoma okreval.

Hrabrost in samoobvladanje sta bili poglavitni lastnosti na značaju mladega voditelja. Dokaz za to je podal na znameniti dan 8. februarja 1921. Dva dni preje, 6. februarja, so zlikovci napravili atentat z dinamitom na nadškofijsko palačo. Za 8. februarja zvečer je »Katoliško društvo« sklicalo člane na protestni sprevod zoper to grozodejstvo. S trga Carlos IV. naj bi se sprevod pomikal skozi glavne ulice Mehike. Toda, ko so se mladeniči z zastavo na čelu ravno uvrstili v sprevod, so jih socialisti in tajni policisti začeli surovo sramotiti in nadlegovati. Hoteli so neoboroženi mladi četi vsiliti nepripravljen in neenak boj in tako preprečiti demonstracijo. Toda člani »Katoliškega društva« so se strogo držali svojih navodil, kakor jim je bilo težko. Marsikomu je pač vrela kri po žilah, stiskal je ustnice, a četa je ostala mirna, ne meneč se za sramotenje. Ko pa je iz nasprotnih vrst padla surova sramotilna beseda zoper katoliško vero, je naš Joahim proti takemu sramotenju glasno protestiral. To pa je bilo socialistom in policistom povod za boj. Z revoluciji so napadli neoboroženo četo. V tem trenutku največje nevarnosti sta Joahim in njegov brat Luis ohranila prisotnost duha in pokazala neustrašeno srčnost in hrabrost. Luis se je z razprostrtimi rokami vrgel pred brata, da bi z lastnimi prsi prestregel krogle, ki so bile namenjene onemu. Neoboroženi demonstrantje so se morali umakniti surovi sili. Mnogo so jih aretirali in zaprli. V tej viharini noči je skupna nevarnost in skupna potreba še tesneje združila mlade junake za skupno delo, za skupne napore v bodočih hudih bojih.

Jetniki so po posredovanju dobrih prijateljev dobili večerjo v ječo in so kaj dobro spali na trdih deskah, kakor so pozneje sami pripovedovali.

Naslednjega jutra — bila je pepelnica — so izjavili, da so katoličani in da žele duhovnika, da bi nad njimi izvršil obred pepelenja. Ker so pa oblasti vstop v ječo duhovniku strogo prepovedale, je cerkvena oblast dovolila, da sme eden izmed jetnikov pepeliti svoje tovariše in jih v imenu Cerkve opozoriti na minljivost vsega posvetnega.

Tudi v ječi je bil Joahim splošno priznani voditelj, kateremu so vsi brezpogojno zaupali. Znal jih je vzdržati v dobri volji. Opozoril jih je, da je tudi jetništvo dar dobrotne božje roke. Tovariši so videli, da je sam o tem resno prepričan, zakaj bil je prav tako vesel in miren kot poprej.

Samo enkrat je pokazal sveto jezo, ko so namreč hoteli obrekovati splošno priljubljenega in za vse dobro vnetega mehikanskega nadškofa Mora y del Rio. Ni se bal, čeprav je stal pred oblastnikom, ki se je v revoluciji dokopal do mesta generalnega inspektorja. Ta policist je podtikal članom »Katoliškega društva«, da so revolucionarji, da rujejo zoper postavno oblast, nadškof pa da je povzročitelj upora, ki ga nameravajo uprizoriti. Ko je Joahim slišal te neutemeljene, drzne obdolžitve, je srčno nastopil in brez strahu visokemu gospodu očital v nedvoumnih besedah njegovo nevredno in prostaško obnašanje. Obrekovanje je kratkomalo zanikal in zahteval preiskavo. Ta neustrašeni nastop za svojega nadpastirja mu je pač prinesel še par dni zapora, pa mu je pri tovariših zopet povečal spoštovanje in priljubljenost.

*

Joahim je bil kakor ustvarjen za apostola in organizatorja. V »Katoliškem društvu mehikanske mladine« se je zgodaj povzpел na odlično mesto. Izkušnje v socialnem delu in v boju za ogroženo Cerkvo so mu pokazale, kako potrebno je za mlade katoličane, da postanejo dobri govorniki. V ta namen je ustanovil poseben odsek za govorništvo. Na žalost so začetne težkoče članom vzele pogum in odsek je moral prenehati.

Pa ta neuspeh Joahimu ni vzel poguma. V njegovem domačem mestu Tacubaya še ni bilo čete »Katoliškega društva«. Treba jo je torej osnovati. Skupno s tajnikom dru-

štva »Iturbide«, svojim prijateljem Jimenez Rueda, je potrkal na vrata šolskih bratov, ki so v Tacubayi imeli zavod. Dobrohotno so mu šli na roko in tako je tam za svojo stvar pridobil veliko mladeničev.

Lep je bil ta uspeh, a Joahimu še ni zadostoval. Neumorno je bil na delu, da katoliško gibanje še bolj razširi. Zato je zbral okrog sebe malo družbo enakomiselnih fantov, katere je pošiljal po deželi, da so pripravljali tla za nove podružnice in v teh netili in podžigali plamene resničnega navdušenja za sveto stvar. Za ta svoj ožji krog, za to svojo elito je Joahim najel posebno hišo in jo sam z vsem potrebnim uredil in oskrbel.

V Tacubayi je obstojal še drug cvetoč zavod, hiša očetov Pavlancev, s katerimi sta bila Joahim in njegov tovariš Jimenez Rueda že dolgo v prijateljski zvezi. Tudi tu je hotel naš apostol dobiti novih bojevnikov za sveto stvar. Brez težave so se jima odprla zavodova vrata in oba prijatelja sta prihajala vsako nedeljo vanj. Okrog 30 dijakov, ki so bili vsi z dežele doma, je stvorilo novo četo. Te sta hotela izvežbati za dobre organizatorje po deželi.

Joahim je polagal pri vseh novincih prav posebno važnost na temeljito izobrazbo v govorništvu in zato se je ravno za to delo prav temeljito pripravljaval. Na njegovem stanovanju so se zbirali tovariši in obravnavali socialna vprašanja. Zvečer pa so šli v bližnjo cerkev in skupno molili sv. rožni venec. Tako so se šolali mladi apostoli za bodoče delo v novih četah. In res je njihovo delo rodilo bogate sadove. Mladeniči z dežele so ponesli ogenj verskega navdušenja v svojo domovino in tam pridobili novih sotrudnikov za »Katoliško akcijo«.

Še tretje delo je dovršil Joahim, ustanovil je četo »Garcia Moreno« (mladostno četo »Katoliškega društva«). Ta se je prekrasno razvijala in mu napravljala obilo veselja. Eden iz njenih vrst je moral iti z Joahimom skupno v smrt. To je bil Manuel Melgarejo.

Samo nekaj besed naj bo dovoljeno o tem mladem Kristusovem bojevniku. Od vstopa v četo je bil pač najbolj navdušeni spremljevalec Joahimov. Za svojo zvezo je rad žrtvoval čas in napore. V njem si je Joahim ustvaril živ zgled za člane »Katoliškega društva«.

Tako je delal mladi apostol za Kristusovo kraljestvo. Ni mu bilo na tem, ali je žel na zemlji čast in zmagoslavje, ali zasramovanje in poraz. Poznal je samo en cilj: Vojskovati se za svojega Kralja in za svojo vzvišeno gospo, guadalupsko Mater božjo. Ti sveti imeni sta mu bili bojni klic do krvave smrti.

*

Tu se moramo nakratko dotakniti vprašanja, kaj je mladi apostol prav za prav hotel postati. Ali je hotel slediti prijatelju Jimenez Rueda in stopiti v samostan? Nekateri njegovi tovariši so res tako mislili in nekaj časa gotovo ne brez vzroka.

Medtem pa je Joahim s svojimi starši in dušnim voditeljem resno in skrbno premišljal o svojem poklicu. Spoznal je, da je volja božja, da stopi v zakon. Zato je sklenil ustanoviti krščansko družino, ko doseže primerno starost. Za ideal mu je bila vedno očetova domačija, ki ga je dotlej vzgajala. Joahim je uvidel, da je v njegovi domovini Cerkev potrebovala ravno tako apostolov lajkov kakor duhovnikov in da je v onih viharnih časih laiški apostolat mogel biti prav tako plodonosen in požrtvovalen kakor redovnikovo delo. Gotovo pa je bila tudi božja volja, da je kot laik postal naši katoliški mladini svetel zgled vneme za sv. Cerkev.

Iz že omenjenih besed njegovega očeta razvidimo, da je vso mladostno moč zastavil v to, da postane dober državljan in zvest sin sv. matere Cerkve. Popolnoma se je ločil od onih mladeničev, ki vse mladostne sile izrabijo v lahkomišelnem veseljačenju in uživanju. Kot katoliškemu mladeniču mu ni bilo nič bolj zoprno kot drzno in prosto obnašanje mnogih modernih žensk. Mnogi tovariši lahko pričajo, kakšen gnus je imel pred takimi modernimi damami, ki jih je moral srečavati na cesti. Imel je previsoko mišljenje o ženski časti in o dostojanstvu, ki ga je Kristus podelil krščanski ženi. V tej točki je vedno hodil svojo ravno pot. Njegova mati nam pripoveduje, kako je od svojega 22. leta celo pri lastnih sestrah strogo zahteval krščansko ponašanje in modo.

»S sestrami se je večkrat prepiral. Prepirl sem hotela vedno hitro pomiriti, da bi sestre ne opazile, da z njim držim. Nastalo je pa prerekanje skoro vselej takole: Joahim je zvedel, da si sestre urezavajo nove bluze ali obleko. Hitro je stopil v njihovo sobo in jih vprašal: No, kaj vendar delate?« »O, par zelo finih bluz,« so mu odgovorile. »Ali smem videti? — Pa tako zelo izrezane! In tako kratka rokava! To ne gre! Tu je moja roka, da v teh ne pojdete nikdar iz hiše!« Nato pa so začele štiri sestre, od katerih sta bile dve mlajši kot on, klicati mater: »Mati, pojdi noter in poglej tega nazadnjaka, tega starokopitneža! Joahim nam hoče ukazovati, da teh oblek ne smemo nositi.«

Sestrina obleka sicer res ni bila pretirano novomodna, toda ker se mu je ravno ta točka zdela silno važna, je želel, naj bi bile njegove sestre zgled krščanske pravosti v obleki.

Samota.

*V polmraku noči težko nebo
nad mano visi.
V žalosti trpki brezupno
jokam za Daljnim.*

*Iz temnih poljan pa praznote rasto
in jaz sem med njimi molčeče drevo.
V devetodeželnih daljavah pa solnca cveto — — —*

ORGANIZACIJA*Pred vojaškim službovanjem.*

Dragi brat!

Prišel je zate čas, da se poslovíš od doma in od vsega, kar Ti je drago in ljubo. Kliče Te dolžnost, da položiš domovini na oltar svojo žrtev; to je trdo vojaško službovanje, ki pa Te bo izobrazilo za hrabrega borca, če Te bo kdaj domovina rabila za obrambo svojih pravic.

Odšel boš iz domačega kraja in prišel v tuje, morda daljno mesto. Doma si takorekoč v varnem zavetju, tujina pa hrani v svojem okrilju premnogo nevarnosti za mladega, neizkušnega človeka. Zato Te prosim, imej oči odprte, rad poslušaj, malo govori, pa veliko misli. Domača cerkev Ti je vsadila močno vero, pokazala Ti pravo pot v življenju, hranila Te s kruhom močnih, z Orli tovariši si tekmoval v odseku za vse lepo in blago: to naj Ti bo merilo v tujini za vse, kar boš videl in slišal. Ne sprejmi vsega takoj za sveto resnico, ampak vsako stvar vestno pretehtaj in premisli! Kar se Ti bo izkazalo za lepo in dobro, sprejmi, kar boš pa videl slabega, odločno zavrzi! Bodi zlasti previden v izberi prijateljev. Vljudno in prijazno vedenje združuj vselej z moško odločnostjo: slabih tovarišev se brezpogojno ogibaj, da Te ne zvabijo v past, iz katere je rešitev zelo težka, premnogokrat celo nemogoča. Zato se zlasti varuj pijančevanja in nečistovanja. To je najhujša kuga za dušo in telo. Ne pozabi molitve, ki nas dela vsemogočne. Udeležuj se nedeljske sv. maše in prejemaj sv. zakramente, če Ti je le količkaj mogoče!

Še eno naj Ti položim na srce. Tujina tako rada iztrga mlademu človeku spomin na dom. Ne pozabi očeta in matere, bratov in sestra. Piši večkrat domov. Ne pozabi pa tudi svojega odseka! Nikjer ne boš našel boljših tovarišev, kakor so Ti Tvoji bratje Orli.

Porabi vestno svojo vojaško službo, da si razširiš obzorje, utrdiš svoj značaj in praktično preizkusiš krščanska načela, ki si jih dobil na pot v življenje. Da se vrneš zdrav in krepak na duši in telesu, zvest svojim dragim, v veselje in ponos svoji orlovski organizaciji, Ti kličem iskreno:

Bog Te živi!

D. Ulaga

Telovadba in samovzgoja.

Naše življenje je podvrženo mnogim vzgojnim činiteljem. Nazvažnejši so tile: starši, šola, tisk, družba, Cerkev. Ako je človek dober, pravimo da je dobro vzgojen in to je predvsem zasluga omenjenih činiteljev. Mnogo pa je odvisno od tega, kako sprejema poedinec zunanje vplive, kako jih duša pre-

življa. Ako gremo v dušeslovju vedno globlje, pridemo vselej do razmerja med dušo in telesom. Med zadnjima dvema vlada večni boj, kajti telo si želi marsičesa, kar mu duša prepoveduje. Telo je često vir grehov, predvsem zoper tretjo, peto, šesto, sedmo, deveto in deseto božjo zapoved. Proti vsemu zlu se mora bojevati duša, ki jo podpira Bog s svojo milostjo. V tem boju so ljudje silno različni: eni se borijo vse življenje (teh je večina), drugi dosežejo zmago duha, tretji padejo, vdajo se materializmu.

Vzgoja zahteva mnogo samopremagovanja, predvsem pa telesna vzgoja, kajti človek se zatopi v materialni študij svojega telesa. Vemo, da je cilj telovadbe zdravje, lepota, vztrajnost in spretnost telesa. Na poti do omenjenih lastnosti uvidi telovadec sam, da mu je biti odločilni boj s požrešnostjo, nečistostjo in lenobo.

Požrešnost je predvsem naravna lastnost, kajti posedajo jo vse živali. Človek pa goji požrešnost umetno, kajti jedila si pripravlja tako okusna, da se ne more ločiti od polne, dišeče mize. Ne mislim trditi, da je prekomerno uživanje v hrani hud greh, trdim pa, da je zlo, kakor je zlo prekomerno uživanje alkohola, nikotina ali drugih strupov. Telovadsko samopremagovanje se začne v tem, da si pritrga večerjo, češ, bom lažje telovadil. S tem je že mnogo storjenega, kajti ustvari se zanimanje za prehrano.

Veda, oziroma nauk o kalorijah nas uči, da jemo mnogo preveč. Človek ne razlikuje med hrano kot telesno potrebo in med hrano kot naslado. Da se da popolnoma drugače živeti, nam priča učenjak Werner Zimmermann, ki se je kot bivši učitelj popolnoma posvetil vzgoji. Tekom let je prišel do spoznanja, da je vir nemoralni preobilna hrana in premalo dela. Ta mož je postal sportnik in silno bičal svoje telo: po več tednov sploh ni zavžil nobene hrane, danes se pa hrani izključno s sadjem. V svoji knjigi »Solčni človek« pripoveduje, kako je delal kot tovarniški težak in vendar ni užival drugega, kakor pest orehov, par jabolk in suhih sliv za vsak dan. Lahko rečemo, da je mož premagal samega sebe in vendar je ostal zdrav. Sam pravi, da je pot do samopremagovanja le potom sporta, telovadbe.

In res! Vsak dan ima telovadec opravka s svojim telesom in slednjič se telo privadi in postane pokorno. Nekateri gredo celo tako daleč, da imajo ob času stradanja nekako duševno zadovoljstvo. Tudi o grških telovadcih nam je znano, da so uživali le »črno meseno juho«. Zelo značilno je dejstvo, da predpisuje katoliška Cerkev post. Ne trdim, da ga je predpisala Cerkev radi tega, ker ga znanstvo globoko utemeljuje, temveč radi pokore; tudi v postu se kaže velika udanost. Ko sem tozadevno govoril s protestantovskimi sportniki, so pač zavidali kat. Cerkvi zapoved posta.

Samopremagovanje postane telovadcu lastno in se od jedi razširi na pijačo in tobak. Res je, da ni med telovadci toliko abstinentov kakor bi pričakovali, vendar rednih pivcev ni. Večkrat se zgodi, da doživi telovadec vso prevaro alkoholnih pijač. Vrček piva pred nastopom je kriv, da stoja ni več sigurna. Seveda je od spoznanja do odpovedi težka pot in marsikdo komaj čaka konca telovadnega nastopa, češ, pozneje ga bom lahko. Recimo, da je danes res precej pil, ali jutri bo čutil posledice v tem, da ga bo po par skokih bolela glava.

Bojni duh je v telovadcih tako močan, da bi žrtvovali vse, samo da bi dosegli zmago. Menda je najhujša žrtev — tobak; meni je vsaj bilo tako. Težko je že priti do spoznanja, da bi ta zlahtni dim škodoval. Poskusil bom, pravi marsikdo. Najprej se opušča kajenje pred telovadno uro ali pred nastopom. Znano nam je, da vzame cigareta ono dobro počutje, ki ga ima človek takrat, ko si ga želi. Tudi kajenje utruja živčevje in telovadec občuti vselej, kadar vadi in kadi, splošno utrujenost in glavobol. To spoznanje rodi odpoved tobaku, ali če ljubezen do telovadbe ni dovolj velika, odpoved telovadbi. To velja predvsem o onih panogah telovadne vzgoje, kjer se zahtevajo zdrava pljuča.

Samopremagovanje v čistosti je telovadcu mnogo lažje nego netelovadcu, kajti telesno delo izčrpa energijo v polni meri. Še lažji pa je boj, kadar je zmeren v hrani (čim manj beljakovin). Brezdvomno je vsak telovadec prepričan o vzvišenosti svojih ciljev in hoče voditi svoje telo neoskrunjeno do zmage. To velja o telovadcih in sportnikih sploh in mi smo vrhu tega Orli!

Še en vrelec nam nudi telovadba in sport, to je ljubezen do dela. Kmečki fant ali rokodelec, ki ves dan dela, bo pač zvečer potožil, češ, vse me boli. Nihče mu tega ne bo zameril, vendar raje bomo pogledali onega, ki bo po deseturnem delu hitel v telovadnico. Sicer je naše telo uporno, toda da se zlomiti ta upor, ako je volja in ljubezen do telovadbe dovolj velika. Tudi utrujenost je treba premagati. Marsikdo stoče, ako je moral hoditi 30 km; maratonski tekač pa je tih, ko je pretekel 42 km. Mogoče je bil že po prvih 10 kilometrih bolj utrujen nego prvi ob koncu hoje; vendar ni poslušal oslabelih nog, dirjal je, da je pramagal sebe in druge.

Nehote preide velika telovadska volja in zatajevanje samega sebe tudi na druge duševne lastnosti. Človek uvidi, da je treba tekrovati tudi v delu: če sem študent, hočem biti prvi, če sem kosec, hočem največ nakositi. Baš naša društva na deželi nam pričajo, da so telovadci taki: s svojo pridnostjo se uveljavijo na odru, v pevskem zboru ali kjerkoli. Velik greh je lenoba, ki se pa tudi da odpraviti s telesnimi vajami. Da telovadec tudi lenobe ne pozna, se kaže v tem, da ne prespi nedeljskega popoldneva, temveč gre s tovariši ali na izlet ali v telovadnico. Dolgčas je znamenje duševno-telesne bolezni, lenobe. Je telovadcu kdaj dolgčas? Kadar je duševno izmučen, gre na igrišče, ko ga noge bolijo, čita knjigo in tako se vrti kolo življenja. Največja vzgojna vrednost telovadbe je namreč v tem, da zaposluje človeka in mu izčrpa energijo, ki bi jo sicer porabil sebi v škodo.

Zmagovalci s slafetne tekme ljubljanskega orlovskega okrožja v Šmarju 31. avg. 1927 — vsi člani odseka „Ljubljana-Sv. Peter“.

Kje dobim denar za organizacijo.

Marsikateremu bratu dela to vprašanje preglavico. So bratje, ki imajo kot delavci ali obrtniki svoj tedenski zaslužek, od katerega lahko nekaj odstotkov porabijo za članarino, za kroj in izlete. So pa zopet drugi, zlasti kmečki sinovi, ki živijo in delajo doma na očetovem posestvu. Ti ne dobivajo plače, imajo sicer vso oskrbo, a nimajo denarja za organizacijo. Kje naj ga ti dobe? Očetu gre trda za denar, in morda nima niti spoznanja, kako važno je orlovstvo za mladega fanta, še brani sinu sodelovanje, češ, da samo denar zapravlja. Tak brat si mora poiskati drug vir tolikih dohodkov, ki so potrebni za izdatke pri društvu; dobiti mora n. pr. za zimske mesece, ko ni kmetškega dela nič, razen doma pri živini, kak postranski zaslužek. Toda vprašanje je, kakšnega, kje in kako?

O tem vprašanju odvarja »Mladost« splošno anketo. Bratje, sporočite svoje misli, nasvete in lastne izkušnje o tem vprašanju: *Kje dobim denar za organizacijo*, na uredništvo, ki bo odgovore objavilo, da bo ta kotichek lista prav živahen, odsev resničnega življenja. Iz te ankete se bodo učili vsi, ki doslej niso vedeli za skrite vire dohodkov, s tem se bo pospešilo to, kar je našemu ljudstvu najbolj potrebno — varčevanje.

Prireditve O. P.

Pri vsem svojem delovanju, na sleherni seji, sestanku in na vseh svetih mora vsaka orlovska edinica razpravljati o 1. juliju. Dan podzvezne prireditve je za orlovstvo praznik, ki mora vsakemu članu podžgati kri: vse misli se obrnejo na orlovski Stadion. V duhu gledamo tisočglave vrste krepkih Orlov in Orlic, ki se vsipljejo skozi trojna vrata v stadionsko areno liki tri reke, da se strnejo v mogočen veletok, ki drevi dalje proti sredini Stadiona. Ta veličasten dohod! Neiztržno ostane v spominu vsakomur, ki ga je imel priliko le enkrat videti.

Da bo 1. julija naš pohod skozi Ljubljano na Stadion res zmagoslaven, da bomo moč orlovstva pokazali v pravi luči, se mora vsak Orel resno zavedati, da je njegova dolžnost, pripravljati se za ta orlovski dan iz vseh moči. Brez odlašanja na jutri! Že danes moraš biti popolnoma pripravljen za nastop! Še dobre štiri mesece, ki nas ločijo od mogočnega nastopa, boš porabil za ponavljanje in elegantno izvajanje obligatnih vaj.

Kroje in telovadne obleke si nabavite in izpopolnite takoj! Vsak član se zavedaj, da mora biti ponosen na to, da mu je dano korakati v dolgih vrstah najboljših in najrazboritejših sinov slovenskega naroda vseh stanov: brač keraka bratu ob strani. Nihče ne vpraša, kdo si in odkod — diči Te orlovski kroj: brat si mi! To je moč organizacije in njenih idej ter zunanjega znaka — kroja.

Orlovskim starešinam.

Vas, starešine, ki ste se na orlovskih manifestacijah ogrevali in navduševali za orlovske ideale, kliče orlovstvo, da mislite na 1. julij.

Orlovstvo celotne Slovenije bo ta dan slavilo svoj veliki dan. Mogočne orlovske čete se bodo vile po ljubljanskih ulicah proti Stadionu, da tam pokažejo, kaj Orel zna in kako silo predstavlja. Tudi Tebi je določeno mesto v orlovskih vrstah pri sprevodu, tudi Ti si kot krepak Orel poklican, da zgostiš vrste telovadcev v širni areni Stadiona in s tem povečaš mogočen vtis, ki ga bodo napravile tisočglave vrste zavednih slovenskih Orlov.

Misli na ta veliki orlovski praznik in pripravi se nanj!

Bilanca.

Ferbruar je zadnji mesec poslovnega leta, določen samo notranjemu delu, pripravam za velike naloge, ki jih bo orlovstvo izvajalo v nadaljnjih mesecih poslovne dobe, t. j. do septembra. Na septemberskih občnih zborih bodo odbori položili račun o celotnem delovanju: napravili bomo bilanco.

Ali bo bilanca aktivna ali pasivna, zavisi predvsem od odbornikov; nikakor pa s tem ni rečeno, da članstvo pri tem ne pride v poštev. Nasprotno! Najboljši voditelji ne morejo delati čudežev, če članstvo ne sluša njih navodil, če ne podpira z delom bratov, katere je poverilo z vodstvom svoje edinice. Odborniki nosijo težo dela, na njih rame je naložena odgovornost za dobrobit članov, zato je dolžnost vsakega poedinega brata, da po svojih najboljših močeh podpira in da sluša one, katere si je sam izbral za voditelje. To je zahteva orlovske časti in dolžnosti. Kdor se proti tej temeljni točki pregreši, ne pozna orlovskih načel, ni prežet z orlovskimi idejami. Odbor mora tvoriti s članstvom harmonično celoto, odborniki in člani skupaj predstavljajo vzorno orlovsko družino: vsi bratje streme za skupnim ciljem, vsi žele dobrobiti, razmaha in uspehov celoti — mogočni orlovski organizaciji.

Te želje, to hrepenenje in težnje mora sleherni naš član pokazati v dejanjih. »Po njih delih jih boste spoznali«, pravi sv. pismo. In bliža se čas, ko bomo pregledali uspehe našega dela, prve uspehe letošnjega leta.

25. marec bo s številkami pokazal, koliko je storil poedini član Orla za svojo organizacijo in kaj posamezna edinica za celoto.

Zadnji mesec! Kdor ni izpolnil svoje dolžnosti, gani se sedaj! Klic organizacije naj te vzdrami, naj ti podžge kri, da boš zadnje dni storil, kar si morda zamudil prejšnje mesece.

Stadion je ponos naše organizacije.

Vodstvo Orla je zaupalo v nesebično in požrtvovalno delovanje članstva, zato se je odločilo za težko in odgovorno podjetje; Orlu zgraditi udobno gnezdo, vsemu slovenskemu narodu pa časten spomenik njegove kulture. In to zaupanje nas ni varalo. Le nekaj edinice do sedaj ni izpolnilo pričakovanj, ki smo jih stavili nanje; prepričani pa smo, da bodo to storile v polni meri, da se ne bodo izločile iz dolge vrste agilnih graditeljev našega Stadiona. Saj loterija, oziroma prodajalci in kupovalci srečk stadionske loterije zidajo Stadion.

Ali veš, kaj dolžnost vsakega člana in vsake orlovske edinice, ki je dobila srečke v razprodajo?

Do 4. marca mora vsak prodati vse srečke in izkupiček poslati na O. P. Ne odlašajte, ne računajte, da bo žrebanje šele 25. marca, kajti Orli moramo biti točni in vestni, ter poravnati svoj dolg ob pravem času. Na izrednem občnem zboru O. P. dne 4. marca bo predsedstvo podalo račun o hiševanju poedinih edinic, dokazalo bo s številkami in z diagrami, kako se članstvo zanima za svoje glavne naloge in kako skrbi za ugled organizacije. Naj ne bo odseka, ki bi do tedaj ne izvršil svojih dolžnosti glede loterije v polni meri!

Bratje! Le nekaj dni še na resno delo brez oklevanja in odlašanja in uspeh bo popoln! Na podzvezni prireditvi 1. julija pa se bomo veselili prestalega truda ob pogledu na naš krasni Stadion.

Naraščajske tekme.

O. P. je vpeljala v zadnjih letih tekme, sprva samo za člane, pozneje tudi za naraščaj. Pomen članskih tekem je predvsem, da se člani naučijo gotove tvarine, da dobijo večje razumevanje za organizacijo in se usposobijo v plemenitem medsebojnem tekmovanju posameznih odsekov. Važne so tekme članov, toda prav nič manj niso važne tekme naraščaja, s katerimi si vzgajamo bodoče dobre člane.

Redni člani z naraščajem t. j. Orlički in Mladci tvorijo celoto orlovskega odseka. Odsek s še tako dobrim članstvom, pa brez naraščaja, oziroma s slabim naraščajem, nima nikakih izgledov za bodočnost, ker s člani preneha tudi odsek, ko ne dobiva več mlajših članov. Ni dolžnost samo odbora, da skrbi za naraščaj, ampak vsak posamezni član mora skrbeti, da je naraščaj dober. S tekmami naraščaja pa si odsek zagotovi stalno članstvo, ker naraščaj, ki tekmuje, preneha prve preizkušnje in se s tekmami usposobi za dobro članstvo. Posebno važne so letošnje tekme, ko tekmujejo Mladci v svoji tvarini. Zlasti so važne za odseke, ki še nimajo organiziranih Mladcev. Odseki, pri katerih Mladci tekmujejo, si s tem že zagotovijo organizacijo Mladcev in na lahek način bodo premostili težave, katere ima večina odsekov z organiziranjem Mladcev.

Člani na delo, glejte, da bo celoten naraščaj v vašem odseku tekmoval. Vplivajte na odbornike in voditelje naraščaja, da pravočasno in dobro pripravijo naraščaj za tekme. Zahtevajte od odbora, da določi poseben fantovski večer za razgovor o naraščajskih tekmah. Zavedajte se, da odsek, še s tako dobrimi rednimi člani, pa brez dobrega naraščaja, ne izpolnjuje svoje dolžnosti in nima nobenih upov za bodočnost.

Po svetu okrog.

Ceški Orli. V Brnu so imeli 8. jan. t. l. izredni občni zbor. Na dnevnem redu je bilo vprašanje o prireditvi svetovaclavskih orlovskih dni v Pragi 1. 1929. od 1.—7. julija (II. zlet čehosl. orlovstva oz. III. vseslovanški orlovski zlet), kako urediti finančno, organizatorično in telovadno plat teh prireditev. Obenem je bil govor še o mednarodnih tekmah kat. tel. zvez, ki naj bi se o priliki svetovaclavskih orlovskih dni vršile v Pragi. (L. 1929. bodo praznovali Čehi 1000-letnico svojega kraljestva; takrat je vladal kralj Vaclav I. Sveti. Tisočletnico bo slovesno praznoval ves narod pod pokroviteljstvom čehosl. vlade.) Da bodo mogli kriti stroške, ki bodo nastali radi prireditve teh orlovskih slavnosti, se je na občnem zboru sprejel predlog, da mora vsak član brez razlike prispevati v finančni sklad 20 Kč (krona češka je 1.65 Din); naraščaj naj prispeva izredni znesek 10 Kč, dijaštvo pa po 2 Kč. Polovica celokupne vsote mora biti plačana do 1. jul. 1928, druga pa do konca leta 1928. — Vodstvo prireditev ima v rokah osrednji svet čehosl. Orla; v njegovem okviru bo delovalo 12 odborov v ta namen: polovico jih bo v Pragi, polovico pa v Brnu, kjer je središče organizacije.

Program svetovaclavskih orlovskih dni v Pragi je v glavnem ta-le: slavnostni sprevod in svetovaclavska manifestacija, javna telo-

vadba, pri kateri bodo nastopile vse vrste telovadcev in telovadkinj tako čeških Orlov kot inozemskih gostov, dalje tekme slovaških Orlov in katol. Sokolov in mednarodne tekme, ki jih bo priredila UJOCEP (glej »Mladost«, 1927, št. 6). — Želja celokupne orlovske organizacije je, prireditve dneva narodnih noš, da bi Čehi na ta način pokazali pred očmi gostov iz vsega sveta krasote svoje narodne noše. V tem oziru hoče orlovska organizacija delovati skupno s pokroviteljico svetovaclavskih slavnosti — z narodno vlado, ki ima podobno prireditev v svojem načrtu. — Diadem za na glavo sv. Vaclava bodo prinesle kat. Sokolice iz Amerike v svojo domovino o priliki teh orlovskih slavnosti. — V več krajih na Češkem imajo orlovska oz. katoliška prosvetna društva lastne kinematografe. Filmi so zgodovinske, zemljepisne in prirodoslovne vsebine; filmovanih je več dobrih romanov in igrokazov; poleg filmov zabavnega značaja imajo Čehi daljši film o orlovskem zletu v Brnu leta 1922., film o sv. Frančišku Asiškem itd.

Na amsterdamski olimpijadi se bodo letos udeležili telovadnih tekem češki, jugoslovanski in poljski Sokoli. — Vso skrb za telovadne prireditve je mednarodni olimpijski odbor oddal mednarodni telovadni zvezi, ki se potemtakem smatra za edino upra-

vičeno zvezo, ki naj zastopa telovadbo na olimpijadah. Članice te zveze ne morejo biti telovadne organizacije na politični ali verski podlagi. Radi odklonilne geste jugosl. Sokolov, naj bi Orli skupno z njimi postavili državno telovadno vrsto, je naši orlovski organizaciji nemogoče nastopiti pri olimpijskih tekmovanjih. — Misel UJOCEP, naj bi se uvedle kat. olimpijade, je bila že lansko leta izrečena na obnem zboru te unije; na taki prireditvi bi mogli Orli pokazati svoje sposobnosti še pred večjim forumom, nego so mogli dozdaj.

V mednarodni telovadni zvezi so zastopane državne telovadne organizacije: Anglije, Belgije, Čehoslovaške, Čile, Danske, Finske, Francije, Italije, Jugoslavije, Luksemburške, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Sev. Amerike, Švice, Švedske in Urugvaja. Predsednik zveze je Francoz Cacalet, njegov namestnik Čeh dr. Scheiner (starosta češkega Sokola). Predsedstvo tvorita še en Belgijec, Francoz in franc. Švicar. — Med vojno je ta mednarodna telov. zveza izključila Bolgarsko, Ogrsko in Nemčijo; sicer je to bilo iz političnih razlogov v onem času lahko razumljivo, dasi nasprotuje pravilom zveze, po katerih naj bi ta zveza bila zveza nepolitičnih in nekonfesionalnih telovadnih organizacij. Dvakratno napako pa je storila zveza s tem, ker je izključila Nemčijo, katere »Deutsche Turnerschaft« sploh nikdar ni bila članica te zveze. Pa tudi danes je podobno mišljenje te zveze do njim nevsedečnih organizacij, čeprav niso politične ali verske. Dr. Scheiner je namreč zagrozil, da odloži svojo funkcijo v medn. tel. zvezi, če zveza ne bo vztrajala na stališču, da Ogrske in Nemčije ne sprejme kot svoji članici. — Glasilo nemških »Turnerjev«: Deutsche Turnzeitung (št. 52, 1927, 929. str.) obsoja to politikujoče ravnanje; na drugi strani pa celo izjavlja, da »Turnerji« nimajo nobene potrebe, da bi vstopili v mednarodno telov. zvezo.

Deutsche Jugendkraft. V dneh 13.—16. novembra 1927 se je vršil 8. občni zbor Jugendkraftlerjev v Berlinu. Sedem let je preteklo od njene ustanovitve, odkar si je začrtala program, da hoče zbrati okrog sebe ves katoliški moški svet v Nemčiji. (Prim. »Mladost« 1927, št. 9, 158.) Po zadnji statistiki šteje organizacija 711.877 članov. Glavne prireditve v preteklem letu so bile: septembra katoliški dan v Dortmundu (30.000 udeležencev); o priliki proslave 80. rojstnega dne drž. predsednika Hindenburga so sodelovali skupno z drugimi organizacijami; glavna prireditve pa so bile kölnske tekme; prvo nedeljo v maju so za te tekme priredili »agitacijski dan« (Werbetag), ki ga bodo tudi pozneje prirejali v ta ali oni namen. — Kljub takemu številu članstva pa ima njihovo glasilo (»Deutsche Jugendkraft«), ki izhaja dvakrat na mesec (po velikosti malo manjši kakor naša »Mladika«) večinoma na 28 straneh, le okrog 4000 naročnikov. Zato

bodo skušali list razširiti v vsako društvo; s tem bodo odpadla tudi nepotrebna pojasnila vodstva Jugendkraftlerjev na posamezna vprašanja članov oz. društev.

Sport.

Sredi zimskega sporta smo. Naši smučarji so odšli v St. Moritz, da tekmujejo tam pri zimskih olimpijskih igrah. Huda bo borba. Skandinavci, ki smučajo od najnežnejših let, so poslali na olimpijske igre svoje najboljše ljudi, in Amerikanci tudi. V boljše razumevanje časniških poročil zapišemo tukaj svetovne rekorde v hitrostnem drsanju na običajne razdalje 500 m, 1500 m, 5000 m in 10.000 m: 43.4, 2:17.4, 8:26.5, 17:22.6. Kako so Skandinavci dobro pripravljene in iztrenirane, nam povedo sledeče številke: 500 m je predrsal Thunberg v 43.8, Larsen v 44.1, Olsen 44.4, Larsen 44.6, Petersen 44.7 itd.; 1500 m Larsen in Evensen v 2:21.3, Bailan-grad 2:21.1, Thunberg 2:22.5; 5000 m Evensen 8:37.6, Thunberg 8:37.9, Amerikanec Joffee 8:42.2; 10.000 m Blomquist 17:56.4. Razen Joffeeja so to sami Norvežani in Finci. — Na smučskih skakalnicah zaznamuje zadnji čas krasne skoke: Skandinavca Ruud in Kolterud 72 m, Švicar Trojani 72 m, Skandinavca Tullin Thams 71.5 m. — Fincec Panana je presmučal 50 km v 4:18:32, v zelo težkem terenu in v hudem mrazu, Francoz Quaglia je pa predrsal v 1 uri 33 km in 980 m. Naši visokošoleci so se v Cortina d'Ampezzo izborna postavili; dve dami so imeli na saneh, bobsleigh imenovanih (na kratko bob), pa so vseeno dosegli tretje darilo; vsi listi prav pohvalno pišejo o njih. — Dunajski inženjer Böckl si je v Opavi ponovno priboril evropsko prvenstvo v umetelnem drsanju, prvenstvo dam je izvojevala Melita Brunner, prvenstvo parov pa Brunnerjeva in Wrede.

Argentina je postala nogometni prvak Južne Amerike. — Belgijci dajo od vsake nogometne tekme del dohodkov za dobrodelne namene; lani so nabrali vsoto 80.000 belgijskih frankov in so jo izročili kraljici, naj jo uporabi po svojem preudarku. — 775.000 gledavcev je bilo na Angleškem navzočih pri 32 igrah; plačali so 52.000 funtov vstopnine, 1 funt je 277.5 Din. — Za skidanje snega s petih landonskih nogometnih igrišč so dali zadnjič 1.700.000 Din. — Angleški klub Aston Villa ponuja klubu Celtic iz Glasgova 10.000 funtov, če mu odstopi igralca Mac Groryja; ta bi dobil od te vsote 2000 funtov. — Zveza angleških amaterskih klubov hoče izstopiti iz mednarodne nogometne zveze, ker imajo Angleži glede amaterstva veliko bolj stroge pojme kot ostala Evropa.

Angleški zvezi tenisa je priglašeni za letošnjo sezijo že 208 iger. — Karel Koželuh je zopet premagal Najucha in je ostal tako svetovni teniški prvak profesionalov. Sedaj bo šel za par mesecev na Angleško tenis učiti in bo imel 70.000 Din mesečne plače.

V Stockholmu so se borili za prvenstvo v tako zvanem miznem tenisu; zmagala je Ogrska, druga je Avstrija, tretja Anglija.

Dvesto sportnih praporov se je poklonilo v Parizu »neznanemu vojaku«, počastili so ga z enominutnim molkom. — V Newyorku bodo zgradili stadion za 200.000 gledavcev. Iz Los Angeles v Newyork je 5470 km; 3. marca bo v prvem mestu start par sto tekačev in hodcev za vso to dolgo razdaljo. V Južni Afriki je Artur Newton pretekel 100 angleških milj (160 km in 933 m) v 14:22:30. — V Ameriki je pretekel Hahn 880 yardov ali 804.665 m v 1:53.8, Katarina Donovan pa isto razdaljo v 2:38.4. — Namesto dosedanjega Liddelovega rekorda na 400 m 47.6 velja odslej Meredithov rekord 47.4. — Francoz Mange je prehodil 15 km v 1:16:53, 20 km v 1:43:45.4. — Sedem Fincev je sunilo lani kroglo nad 14 m daleč. — Novozelanec Lay je vrgel kopje 66.45 m daleč, mladi Amerikanec Bonury 62.44m, pa misli priti na 70 m.

Znani atlet Haas (srednjelahka teža) je z desnico sunil 110 kg, svet. rek. in je obojeročno potegnil 104.8 kg, tudi svet. rek. Italijan Gabetti (peresna teža, ki gre do 60 kg) je obojeročno potegnil 90 kg, Francoz Hostin (polteška teža) pa 109 kg, oboje svet. rekord.

Bokser Gorman je premagal Haymanna po točkah. — Nемеc Schmeling je kar na-

enkrat podrl Italijana Bonaglia, ki je preveč vase zaupal. — Paolino je Kelleya tako podil med vrmi okoli, da je sodnik v 2. rundi iz usmiljenja do Kelleya »boj« preklical in prisodil zmago Paolinu. Dalje je Paolino že v 3. rundi podrl orjaka Romera Rojas k. o., v Mehiki, pred 40.000 gledalci. — Italijan Roberti je Amerikanca Munna tako zdelal, da ta v 7. rundi ni mogel več s stola vstati. — Newyorška boksna komisija je sklenila, da bo kaznovala vsak preglobok udarec s suspenzijo dveh mesecev, drugič s tremi meseci, tretjič s štirimi, četrtič z dosmrtno diskvalifikacijo. — Kadar se bo Tunney prvič zopet boril, bo dobil 750.000 dolarjev in 50% od čistega dobička, če bo znašal ta več kot en milijon dolarjev. Tudi v Evropi sedaj že bolje plačujejo; Schmeling na primer je dobil za svoj boj z Bonagliom 324.000 Din.

Anigležinja Gleitze je ponovno poskušala preplavati Gibraltarsko ožino, pa je ni mogla; pred 50 leti jo je preplaval Anglež Boyton; glej »Slovenec« od 4. t. m.

Campbell se je odpeljal v Ameriko, da poskusi tam zboljšati Segravov avtomobilni rekord 328 km na uro. Če bo uspel, mu bo dal Anglež Wakefield zlat pokal v vrednosti 1000 funtov in zraven še vsako leto do konca l. 1930, po 1000 funtov, če ga do takrat ne bo nihče prekosil.

Med vrhom gore Mont Blanc (4810 m) in med Chamonix (v dolini spodaj) bodo vpejljali reden zračni promet.

IZ KRAJA V KRAJ

Sv. Ana v Slov. Goricah.

Da se je pri nas ustanovil orlovski odsek, ima največ zasluge sosednji Benediški odsek. Marljivi člani tamošnjega odseka so nešteto krat prišli k nam ter so nas z ognjevitimi besedami navduševali za orlovske ideje. Tudi č. g. župnik Franc Sal. Gomilšek se je potrudil štiri- ali petkrat dve uri daleč k nam ter nam v prepričevalnih besedah razlagal pomen in koristi orlovske organizacije, zagotavljal, da ne bo nikoli nobenemu žal, ne za čas ne za denar in ne za noben trud, katerega bomo žrtvovali za orlovstvo, ampak nasprotno z veseljem se bomo spominjali na dobo orlovskega dela. Največje navdušenje za orlovstvo je zavladalo med nami ob priliki srenjske akademije, ko smo videli, kako so fantje naših sosednjih župnij telovadili, kakor da bi prišli naravnost iz kakšne telovadne šole, s kakšnimi govori so nas navduševali za orlovstvo. Ves očaran sem vprašal svojega prijatelja: »Kje so pa ti fantje študirali, da so takšni telovadci in govorniki?« Prijatelj mi pa je smeje odgovoril, da so se vse to naučili v orlovski šoli. Na vse zadnje smo rekli, da od samih besedi se nihče ne zredi. Izvolili smo si torej iz marljivih in že nekaj izkušenih

fantov pripravljalni odbor, in sicer iz fantov, ki so bili večletni člani oziroma odborniki Mladeniške zveze. Pridno smo telovadili, imeli fantovske sestanke, na katerih smo se pogovarjali o pomenu orlovstva in o načelih »Zlate knjige«. Ko smo se tako že skoraj dve leti pripravljali za orlovstvo, smo sklicali ustanovni občni zbor na dan 30. januarja 1927. — Kakor ima pa vsaka dobra stvar takoj dosti sovražnikov, tako so se tudi pri nas dobili taki ljudje, ki Orlom niso preveč prijaznih obrazov kazali, pazili so na vsako stopinjo in besedo ter rekli: Orel je, pa je tak in tak, tam in tam je bil itd. Zastopniki srenje in sosednjih odsekov so obljubili, da se bodo udeležili prvega občnega zbora, a vsled intrig nasprotnikov so izostali, vsled česar je bila ustanovitev bolj tiha in mirna. Navzočih je bilo 12 fantov, ki so se vsi vpisali. Kakor pa nobena njiva ni brez plevela, tako je bilo tudi med novovpisanimi člani nekaj takih, ki niso umeli naše organizacije in njenega velikega pomena, zato so tudi zopet šli po svoji stari poti. Ob priliki posvetitve Srcu Jezusovemu dne 29. junija 1927 smo prvič nastopili v krojih; isti dan smo tudi pristopili k mizi Gospodovi, da smo okrepani z

angelskim kruhom lažje prebili prvi led. Ob prihodu presvetlega gospoda škofa smo jim šli v krajih nasproti in brat Spindler je prevzvišenega v imenu odseka najprisrčneje pozdravil. Na dan sv. birne smo pa vsi člani v krajih pristopili k mizi Gospodovi in prejeli sv. obhajilo iz rok prevzv. nadpastirja. Za srenjsko prireditev smo pridno vadili proste in redovne vaje, ker smo tudi mi hoteli pokazati, da nismo iz lesa ter da znamo tudi nekaj več kot kramp in motiko sukati. Tudi drugih orlovskih prireditev smo se udeležili: Ekspoziturne prireditve v Celju, okrožne prireditve v Slov. Bistrici in okrožne v Ljutomeru. — Tudi tehničnih tečajev smo se pridno udeleževali. Veselilo bi nas, če bi okrožje to leto priredilo tudi par organizatoričnih tečajev. Letos se marljivo pripravljamo na okrožne tekme; imamo vsak teden dvakrat telovadbo. Imeli smo tudi srenjsko revizijo v poslovanju. Tudi dramatiko smo začeli gojiti ter uprizorili dve igri s povoljnim uspehom. Skupno smo imeli: Fantovskih sestankov 9 z 21 predavanji, izmed teh nekaj verske vsebine, nekaj z gospodarskega polja, o pomenu in ciljih orlovske organizacije, č. g. župnik nam je pa tolmačil socialni katekizem. Imeli smo tudi več govorniških vaj in deklamacij; odborovnih sej je bilo 17. — Odsek šteje 18 rednih članov, 3 starešine, 1 ustanovni član in 23 Orličev. — Kakor je razvidno, pri nas orlovstvo dobro napreduje, akoravno smo daleč na severu ob nemško-avstrijski meji, kjer se še nekoliko širi nemški duh. Še bolj bi se orlovstvo pri nas lahko razvijalo, ko bi žal ne bilo toliko takih, ki ne razumejo oziroma nečejo razumeti orlovske organizacije in nje koristi. Je še vedno dosti staršev, katere bolj veseli, če se njihov sin ali hči kje po gostilni vrti, zabava in kratkočasni, kjer zapravlja denar, poštenje, zdravje in tudi pamet. Če pa takega očeta ali mater vprašate, bi li vi vašega sina pustili, da bi bil Orel, pa ti odgovori: kaj Orel, tam je samo plačilo in same poti, Orlom pa že ne, naj rajši doma pri peči sedi, kakor da bi se tam mučil. Ko bi pač starši vedeli, kakšne koristi nam daje orlovska organizacija, bi gotovo čisto drugače govorili. — Dragi bratje, mi, kateri že uživamo sad in koristi prelepe orlovske organizacije, mi pa krepko naprej, vztrajajmo v započetem delu, glejmo, da bomo ponos svoje župnije, ter skrbimo tudi za to, da bo v naši fari pri vsaki hiši, če ne več, pa vsaj en Orel! Ne klonimo glave, če nas nasprotniki napadajo; dobro jim zavežimo jezike z besedo, najraje pa to storimo seveda z lepim zgledom. Torej naprej s korajžo, kaj! »zmage dan se nam obeta, urno stopimo v korake! Bog živi! — Brat Ivo.

Bogojina (Slov. Krajina).

Po dolgem molku se zopet oglašamo v »Mladosti«. Z lanskim letom smo zopet par korakov naprej v verskem in prosvetnem

oziru. — Ob vseh orlovskih praznikih in več drugih prilikah smo vsi člani skupno pristopili k mizi Gospodovi ter priredili duhovne vaje za vse fante, katere so se vršile 5., 6., 7. avgusta pod vodstvom g. p. Pavla Potočnika iz Maribora. — V preteklem letu smo tudi prvi tekmovali in dosegli 185 točk. Imeli smo 29. avgusta telovadni javni nastop s precej dobrim uspehom. S posebno slavnostjo smo se spomnili tudi našega velikega moža dr. J. E. Kreka s tem, da smo priredili fantovski sestanek, na katerem je br. akademik Fr. Bajlec govoril o njegovih delih za slovenski narod. — O naših bratih, ki trpijo pod tujim jarmom, smo pa imeli dobro uspelo spomembo, na kateri je br. Ign. Baša obrazložil pomen rapalskega dne. — Na dan sv. Treh kraljev smo v spomin 7letnega obstoja našega odseka priredili igro »Dimnikar« v Društvo. domu, katera je izpadla dobro. Pri tem se pa imamo zahvaliti našemu dijaštvu, katero nam je mnogo pomagalo. — Članska telovadba se vrši vsak četrtek in vsako nedeljo zvečer v Društvenem domu. Vsako nedeljo po telovadbi pa imamo fantovski večer. Pripravljamo se za prosvetne tekme za l. 1928. — Naj še omenimo, da se je naš bivši dolgoletni blagajnik in knjižničar, br. Martin Gutman, poročil dne 22. januarja 1928 z gospodično Marijo Puhar. Želimo jima obilo sreče in božjega blagoslova v zakonskem življenju. Naj ostane še zanaprej dober član orlovske družine, kakor je bil dosedaj! — Vsem bratom Orlom širom Slovenije iskreni: Bog živi! t. k.

Šmarje pri Jelšah.

Minulo je že par let, odkar se od našega odseka ni nihče oglasil v »Mladosti«. Marsikdo je že mislil, da bo šmarski Orel zaspal. Toda temu ni tako. Ko smo l. 1925. gradili »Kat. Dom«, smo fantje z velikim veseljem in navdušenjem žrtvovali vse svoje moči, da bi se brž dogradil toliko zaželjeni katoliški Dom, v katerem bi se naša mladina lahko mirno izobraževala. In res! Kljub raznim naporom nasprotnikov se je kat. Dom zgradil, čegar slovesno blagoslovitev smo obhajali dne 30. avgusta l. 1925. Da smo Šmarčani prišli do svojega Doma, se imamo največ zahvaliti sedanjemu obl. poslancu Ivanu Turku, posestniku v Lešah. — Ko smo se shajali v novem poslopu in pričakovali krasnih uspehov v orlovstvu, so se kmalu pokazale neljube zapreke. Začel se je mešati med odsek plevel, katerega je bilo treba hitro odstraniti. Najboljši fantje pa so odhajali k vojakom. In v začetku l. 1927. nas je zapustil tedanji voditelj g. kaplan Meško, in odsek je od dneva do dneva vedno bolj hiral, ker ni imel dovolj delavnega odbora. Septembra pa so se fantje, ki so prišli od vojakov, zopet zbrali in izvolil se je nov odbor, ki prav lepo deluje. Prav veselo je pogledati fante, ki pridejo od vojakov in se zopet vsi pridružijo orlovskim vrstam. In danes je odsek že zopet tako mo-

čan, da se z našim požrtvovalnim voditeljem ne boji nobenih še tako močnih nasprotnih sil. Upamo, da bomo ob koncu poslovnega leta lahko poročali o krasnih napredkih našega delovanja. Fantje, le s korajžo naprej! — Bog živi! Tajnik.

Homec.

Bratu † Šarcu Francetu v spomin!

Nemila usoda je zopet utrgala cvet iz naše organizacije — zvestega člana Orla na

† France Šarc.

Homecu. — Brat! Preminul si! Usojeno Ti je bilo, da si moral umreti daleč od svojih bratov Orlov, ki so Te ljubili in spoštovali. Žalostno so Ti zapeli zvonovi v zimsko jutro, ter pošiljali svoj turoben glas po zmrzli ravnini. Še žalostneje je bilo v naših srcih, ko smo izvedeli, da si umrl Ti — naš France, tako daleč od nas in da Te nismo mogli spremiti na zadnji poti, ko si se preselil v boljše — večno življenje. Cvetja, rožic Ti ne moremo dati na grob, zato ostane nevenljivo cvetje v naših srcih — spomin na Tebe, dragi France! — Da, spomin! Spominjamo se, kako smo hodili skupno po prireditvah. Takrat si vzpodbujal fante — fantje zatrobimo eno! Katero pa? so vpraševali trobentači. Tisto mojo! Tičke, tičke... In jeknila je vesela koračnica v zrak in koraljali smo v rdečih srajcah. Pri vojakihi si moral umreti v Kragujevcu, kjer si služil kralju in domovini. Ostali smo žalostni, to-

laži nas le vera, da se enkrat snidemo v boljšem življenju — nad zvezdami. — S. Z., tajnik.

Jesenice.

Kaj je z jeseniškim odsekom? Tako vem, da se vprašujejo bratje Orli širom Slovenije z g. urednikom vred. Morda je zaspal, ko ni nikdar ničesar čuti od njega v našem glasilu? Povem vam, da kdor tako misli, je v veliki zmoti! Mi smo glasni v telovadnici, pri drogu in bradlji. Slišati bi nas morali na fantovskih večerih, kako živo posegamo v debato, če gre za povzdigo odseka, ali pa za kako drugo stvar, ki nam je v korist. Da bi pa napisali za javnost kak dopis, je pa res težko, kajti smo pač učenjaki iz ljudskih šol. Poleg tega pa imamo kot delavci v tukajšnji tovarni strah, da bo zdaj pa zdaj zmanjkalo dela in da bomo morali iskati kruha drugod. Vse to nas dela nekam plašljive. — Odsek šteje 82 rednih (všteti so tudi starešine) in 40 podpornih članov. Iz teh števil je razvidno, da je odsek zelo močan. Delo imamo razdeljeno po sledečem redu. V ponedeljek od 8 do 10 zvečer se vrši fantovski sestanek, ob torkih in četrkih od 8—10 zvečer telovadba, vsakokrat prvo orodna, drugo pa proste vaje. V nedeljah dopoldne od 10—12 pa samo orodna telovadba. Kar se tiče telovadbe, moram reči, da nismo baš na zadnjem mestu in da smo že iz marsikaterih tekem odnesli lepe uspehe. Odsek ima sedaj že vdrugeč v lasti prehodni prapor O. P.; praporno četo je videti na sliki. 2 člana sta šla celo na mednarodne tekme v Rim. Žal le, da nismo mogli nastopiti. Da pa v tehničnem oziru ne nazadujemo, je pokazala zadnja akademija, ki se je vršila 18. decembra 1927, ki je žela glasno odobranje od strani gledavcev. Kakor v tehničnem, tako tudi v organizatoričnem oziru delamo za povzdigo odseka. Vršijo se vsak ponedeljek fantovski sestanki, katere vodi brat podpredsednik. Tvarina je stvarna in poučna. Tako smo predelali knjigo o lepem vedenju in »Zlato knjigo«. Zadnje čase se pa pripravljamo za prosvetne tekme in upam, da ne bomo zadnji. Poleg tega pa prirejamo od časa do časa prosvetne večere. Upam, da lahko rečem, da kot zavedni Orli izpolnjujemo vse dolžnosti, ki nam jih nalaga O. P. Naj končam, pa drugič več ter Vam v imenu vseh jeseniških Orlov kličem krepki Bog živi! — A. G.

Škofja Loka.

Meseca septembra l. leta se je v našem odseku vršil 20. letni občni zbor. Na tem občnem zboru smo se v slavnostnem govoru spomnili svojega blagega ustanovnika pokojnega veleč. gospoda župnika Avgušтина Šinkovca in drugih za odsek zaslužnih članov. Govornik nam je tudi še nakratko očrtal 20 letno delo našega odseka. Celo preteklo leto smo se trudili in trdno upali, da bomo imeli za 20 letnico svoj novi orlovski prapor.

Ker prapor do takrat še ni bil izvršen, si je letošnji odbor zastavil nalogo, da razvije prapor letos v juniju. S tem bo imel naš odsek prvi orlovski prapor. Ogleдали smo si že dragocen nastavek, zasnovan od enega največjih sodobnih inženirjev. O. P. nam je zagotovila, da bo prapor izdelan do junija. Ob priliki razvitja bomo imeli večjo javno prireditev, na katero že sedaj opozarjamo. Upam, da bo ta prireditev lepo uspela, kakor je pokazal že notranji nastop našega odseka 8. dec. lanskega leta, pri katerem so naši telovadci zaslužili splošno priznanje.

Vojaško pismo iz Belgrada.

Bratske pozdrave pošiljamo vsem bratom in sestram Orlicam, v srečno domovino. Zopet mi je dano malo priložnosti, da se oglašim v toliko priljubljeni, pogrešani mi »Mladosti«. Posebno Vam, bratje rekruti, hočem napisati nekoliko vrstic. — Skoraj pride čas, ko boste morali zapustiti svoje dosedanje telovadnice in »dušo vežbalnice« in ž njimi prijetne urice in večere. Odhiteli boste v tuje kraje, iz ožje domovine Slovenije, katere milino boste občutili šele, ko boste daleč, daleč od nje, ko ne boste več čuli veselih domačih pesmic; ko vam bo udarjalo na uho ne več ponosno povelje načelnika, ampak trda vojaška komanda. Pripravljeni stopite v resno vojaško službo, kjer se boste usposobili za hrabre borce svoje domovine. Pokažite našim fantom, da ste se zgajali v organizaciji, katera je že rešila toliko slovenskih fantov in varno vodila skozi najnevarnejša leta mladega življenja.

Poiščite si med srbskimi tovariši take, s katerimi boste lahko sklenili prijateljstvo;

od njih boste zvedeli marsikako zanimivost iz narodovih običajev in življenja: kakor se še mnogi spominjajo in so bili priče upoštevanja in uničevanja njihove zemlje v svetovni vojni itd. Spoznavajte tudi njih versko življenje. Nekaj je med njimi takih, ki niso dostopni za nikako družbo vsled svojega neprijaznega nastopa, katerega pa se niti sami ne zavedajo, ko govorijo z njimi. Za našo slovensko rahlo občutljivost je skupno življenje s takimi težko. Disciplinarnost in pokorščina pa je tukaj prva in glavna dolžnost, s katero boste še največ dosegli. Ostanite pa v stalni zvezi s svojimi brati odseka in domom, da boste dobili od njih kako poročilo, kar vam bo v veliko veselje pri vojakih.

Ne pozabite na svoje verske dolžnosti, čeravno jo boste težko vršili, a potrebna vam bo, da ne zabredete v nižave morale, kar se lahko zgodi vsled velikih nevarnosti, da tako ne pokopljete svoje mladeniške časti in dostojnosti. Pokažite povsod, da ste pravi sinovi svojega naroda in zvesti udi mogočne verske organizacije v svoji domovini, kar boste pa najbolj pokazali s tem, da se boste po odsluženem roku vrnili spet v vrste onih tisočev, v ciljih in smotrih enake mladine, od katerih jemljete sedaj slovo. Želim vam vsem, ki odhajate, srečno vrnitev in dobro voljo v vojaškem stanu. Vam pa, bratje, ki boste ostali doma, želim v imenu vseh, po raznih krajih države raztresenih Orlov-vojakov, obilo sreče in uspeha na letošnjih tekmah in prireditvah. Veseleči se, da bomo skoraj prišli spet med vas, ter skupaj z vami v trudu in znoju domu gradili slavo in čast, kličemo vsem bratom in sestram krepak »Bog živi!«.

UREDNIKOV RADIO

Važno za vse dopisnike. Ne pozabite na pisma prilepiti znamke, in sicer zadostne vrednosti. Ako je pismo težje, je treba prilepiti še znamko za 50 par. Sicer mora urednik plačevati kazen (dvojni znesek). S tem bi radi zaželeli v dolgove!

A. G., Jesenice. Strah pred strogostjo urednika je nepotreben — zato sem dotično mesto v dopisu črtal. Ako bi ga pustil, bi se nemara bratje drugod urednikovega koša še bolj zbalili in popolnoma umolknili. Res je koš velik in globok, da zelo mnogo požre, a še rajši denem dopis v »Mladost« kakor pa v koš, če je le količkaj primeren za tisk. Za dopise in radio je poseben urednik, ki z drugim delom »Mladosti« nima nič opraviti, zaradi tega ima več časa popravljati in odgovarjati. Še kaj sporoči, saj je vedno kaj novega v Tvojem odseku. Bog živi jeseniške brate!

t. k. Bogojina. Kakor vidiš, sem nekoliko skrajšal, sicer je pa skoraj vse dobe-

sedno ostalo. Delo vaših dijakov je tudi za druge zgledno. Bodoča inteligenca in fant iz ljudstva naj se čuti kot enota. V skupnem delu za iste cilje leži naša lepša bodočnost. Orel v Slov. Krajini naj krepko razpne svoja krila!

Šmarje pri Jelšah. Tudi po radiu pošiljamo prav mnogo gorkih želja novooživljenemu odseku. V težkočah in borbah se utrdi značaj, zato le nič kloniti. Izvežbajte se bratje v vsem odsekovnem delu tako, da boste v slučaju potrebe mogli odsek nekaj časa tudi sami voditi, da ne bo obstoj edino od ene osebe odvisen. Kadar pa imate dobrega in navdušenega voditelja, tedaj pa s podvojenim veseljem na delo za orlovskimi cilji. Vsem bratom in voditelju bratski pozdrav!

Brat Ivo pri Sv. Ani v Slov. gorinah. Zelo sem moral krajšati Tvoj dopis, da sem ga mogel spraviti v »Mladost«. Napisal si celo zgodovino vašega odseka. Bral sem jo z za-

nimanjem, a celotna za list ni, saj imajo več ali manj povsod podobne izkušnje. Vsaka dobra stvar ima nasprotnike. Svetujem vam, da napravite n. pr. ob priliki kake akademije ali igre posebno predavanje za starše o vzgojnem pomenu orlovstva. Tako boste razpršili pomisleke očetov in mater zoper orlovstvo. Žal, da so med našim ljudstvom še vedno ljudje, katerim se ne zdi škoda denarja, ki ga dajejo za pijačo, za organizacijo jim je pa vsakega dinarja škoda. V naši dobi bi tako zaostalih ljudi ne smelo več biti med nami! — Skrbite dobro za naraščaj, posebno za Mladce. Ne ustrašite se truda in skrbi za nje! — Tebi oseбно pa tole: Piši prihodnjič bolj kratko, poročaj samo to, kar bi tudi druge brate-čitatelje zanimalo, iz česar se vsak more kaj za svoje delo naučiti. Pa veselo in fantovsko mora biti napisano; naravnost iz mladega srca mora privreti. Tebi in vsem anovskim Orlom in Orličem priščen Bog živi!

A. M. Coron. Tvoje prve pošiljke »Pomladi« nisem našel. Povem Ti svojo sodbo torej samo o zadnjem spisu: Gorovje smrti. Odkrito Ti povem, da sem najprej podvomil, si-li Ti sam iz sebe to napisal, ali pa si odkje drugod — recimo posnel. Spis je dober, kaže živo domišljijo in spretnost v izražanju. Če je Tvoje lastno delo — boš! Končne sodbe danes še ne morem izreči, moram več Tvojih reči prej presoditi. Napiši kaj iz povsem domačega fantovskega življenja, nekaj, kar je Tvoje doživetje. Potem bom videl. Tega pa ne bom

dal v »Mladost«, kajti »Slika iz svetovne vojne« je bratom že predaleč in jim danes ne pove več toliko, kakor pa potrebujejo. Pa piši samo na eno stran! Prepisovati ne utegnem!

J. J. Celje. Res, žalostna je Tvoja pesem! Pa ni treba, saj nisi v »tujini« — to je še »doma«! Pesniški čut imaš, to se vidi, a oblikovne sile ti manjka. Prečítaj svoje tri pesmice sam naglas, ni ritma v njih, ne »teče«, nekatere vrstice so prav dobre, a potem pride zopet ena, ki vse skazi. Priporočam Ti, da pazno čitaš in študiraš v lanskem letniku »Mladike« pomenke z mladimi pesniki. Poizkusi prozo, morda boš v njej našel svoje polje. A za »Mladost« mora biti kratko in pa fantovsko krepko, kakor vriskajoča pesem, dasi tudi resnih in žalostnih motivov ne zavračam, če so le taki, da fantovsko dušo globoko zgrabijo.

Stane Zb., Homec. Po sliko, katero želiš imeti vrnjeno, pridi ob priložnosti sam v pisarno O. P. ali pa pošlji koga po njo. Je dobro, da ima odsek shranjene slike svojih umrlih članov, še boljše, ako jih dene v okvir s primernim napisom in okraši z njimi društveno sobo.

Vsem naročnikom. Uredništvo prosi, da blagohotno oprostite, ker se je januarška številka »Mladosti« precej zakasnila. Vzrok je bil v tem, ker je novi urednik prevzel uredništvo šele v trenutku, ko bi bila morala biti tvarina že v tiskarni. Znanprej bo uredništvo po svoji moči skrbelo, da bo list izhajal kar mogoče točno.

TO ————— IN ————— ONO

Poziv! Prispevajte v fond za akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo v Ljubljani!

Društvena nabavna zadruga je februarški številki »Mladosti« priložila svoj cenik. Tem potom opozarjamo, naj se člani tega cenika poslužujejo pri naročilih.

Nove knjige.

Sprehod po Ljubljani. (Kažipot našim šolarjem izletnikom.) Spisal Viktor Steska.

V Ljubljani 1928 (str. 20). Založila uprava »Vrtca«. Cena 3 Din. — Mala priročna knjižica je res primeren kažipot po Ljubljani za enodneven izlet. Na kratko razloži zgodovino mesta, pokaže vse znamenitosti in zanimivosti in vodi izletnika tako, da si v najkrajšem času kar največ ogleda. Knjižica je sicer prvotno namenjena za šolarje, pa jo priporočamo vsakomur, kdor Ljubljane še dobro ne pozna, pa tudi marsikak pristen Ljubljančan bo našel v njej to ali ono zgodovinsko in umetniško zanimivost, ki mu doslej ni bila znana.

Vsebina 2. številke: Dr. G. R.: Praznik dela. — Prosveta in vzgoja: P. Kovač: Videl sem človeka. — Br. Janez: Zgodba treh src. — I. Dolenc: O varčnosti. — P. Krizostom: Naš zaklad. — L. Golobič: Prijatelj. — V. Winkler: Gmajna. — Urednik: Mehikanski junak. — V. Winkler: Samota. — Organizacija: Pred vojaškim službovanjem. — D. Ulaga: Telovadba in samovzgoja. — Kje dobim denar za organizacijo. — Priraditev O. P. — Orlovskim starešinani. — Bilanca. — Stadion je ponos naše organizacije. — Naraščajske tekme. — Po svetu okrog. — Sport. Iz kraja v kraj: Sv. Ana v Slov. goricah. — Bogojina. — Šmarje pri Jelšah. — Homec. — Jesenice. — Škofja Loka. — Vojaško pismo. — Urednikov radio. — To in ono. — Nove knjige. — Slike: Jeseniška praporna četa. — Zmagovalci s stafetne tekme v Šmarju. — † France Šarc.

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
LJUBLJANA**

**KLISARNA
LITOGRAFIJA
OFFSETTISK
BAKROTISK
SVETLOTISK**

Prodajalna K. T. D.

II. Ničman, v Ljubljani

opozarja na svojo veliko
zalogo poučnih knjig
lastne založbe. Prav po-
sebno pa priporoča govore
dr. M. Opeke:

„Brez vere“, Din 6.—, „Za resnico“,
Din 10.—, „O dveh grehah“, Din 12.—,
„Velika skrivnost“, Din 18.—, „Zgodbe o
človeku“, Din 28.—. Po pošti D 1.50 več.

Šolske zvezke

raznovrstne

poslovne knjige itd.

dobavlja p. n. trgovinam
najceneje

Knjigovoznica K. T. D.

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II

Naša domača

**Kolinska
cikorija**

**je izborna in izdatna
Zelo priporočamo!**

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživljenje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg števil. 15

priporoča svojo zalogo

**dežnikov,
solčnikov in
izprehodnih
palle**

Popravila izvršuje točno in solidno.

TRGOVINA

MARIJA ROGELJ

priporoča veliko zalogo raznovrstnega blaga za plašče, obleko in perilo, brisače, namizne prte, servijete, cvilih, fine nogavice za otroke, dame in gospode in veliko izbiro domačega izdelka. Perilo za dame in gospode. Izgotovljene obleke in plašči za velike in male, predpasniki za odrasle in otroke iz listra, klota, kontenine in šifona. Blago dobro, prav nizke cene!

POZOR

kje kupujete

KLOBUKE, SRAJCE

kravate, dež. plašče, dežnike in dr.
modno blago kupite najceneje pri
„AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10

Kupujte pri lastnem podjetju!

DRUŠTVENA NABAVNA ZADRUGA V LJUBLJANI (LJUDSKI DOM)

ima v zalogi:

**vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje,
poslovne tiskovine in knjige za odseke.**

Tiskovine za **Čebeltco**. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v **Centralno Čebeltco**.

Zahtevajte cenik!

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi c. poleg hotela „Union“
obrestuje

hranilne vloge najugodnejše

Varnost nudijo lastna palača, nad polovica delnic hotela „UNION“, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poročtvu, vknjižbi na posestva itd. — Denar se naloži lahko tudi po pošt. položnicah.

POZOR!

Najbolje in najceneje si nabavite vsa moška, fantovska in deška oblačila, dežne plašče kakor tudi srajce, kravate, naramnice, rokavice, nogavice, dežnike itd.

v novoozvojeni konfekcijski trgovini

Josip Ivančič, Ljubljana

Dunajska cesta št. 7.

NAJCENEJE se oblečete, akokupujete gotove moške in deške obleke domačega izdelka **JOS. OLUP** Ljubljana pri Stari trgu št. 2, ki ima v zalogi tudi sukno in hlačovino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. Obenem se priporoča znana **POD TRANČO** kjer gostilna se točijo najboljše štajerska in dolenski vina.

J. NEŠKUDLA

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 26

tvornica cerkvenih paramentov,
zastav in pribora

izdeluje:

orlovske zastave, trakove in ima v zalogi ves k zastavam pripadajoči pribor.

Naročila in popravila se izvršujejo pod strokovnim vodstvom najvestnejše in pod najugodnejšimi pogoji.

Proračuni, vzorci, načrti in vsa potrebna pojasnila franko in gratis na razpolago.

Telefon šte. 16.

Ustanovljena l. 1889.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

(**Gradska štedionica**)

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev.

LJUBLJANA, Prešernova ul.

Stanje vložnega denarja nad 1 milijardo, 200 milij. kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.